БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 161 (17.145). • 15 июль 1978 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин

СОВЕТОБОД ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Советобод районидаги «Улус», «Каттақўрғон», «Жом» ва «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозлари катта лалмикор ерларда дон етиштиради. Бу хўжаликлар улкан зафар қучдилар. Давлатга ғалла сотиш топшириғини муддатидан олдин — Самарқанд областида биринчи бўлиб ошириб бажардилар.

«Улус» совхозининг коллективи 17410 гектар ердаги ғалладан 16 минг гектардан кўпроғини ўриб-йиғиб олди. Социалистик мусобақани авж олдирган хўжалик миришкорлари йиллик 4900 тонна дон топшириш планини 9 минг тонна қилиб бажаришди.

— Коллективимиз бугунгача давлатга қарийб икки план миқдорида дон топширган экан, — дейди совхоз директори И. Г. Бузик, — бунинг 80 процентдан кўпроғини энг қимматли дон — буғдой ташкил этади. Биз шунча дон тайёрлаш билан бирга икки йиллик уруғлик ҳам тўпладик.

Райондаги «Каттақўрғон» совхози эса ҳозиргача давлатга бултургидан уч баравар кўп дон сотди. Советобод райони давлатга 12 минг тонна дон сотиш планини 21 минг тонна қилиб адо этди. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларидан руҳланган советободликлар арпа дони топширишни 24 минг тоннадан ошириб, ўнинчи беш йиллик ғалла тайёрлаш халқ хўжалик планини уч йилда бажаришга аҳд қилдилар.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ ЯРАТУВЧИЛИК ИШЛАРГА!

БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ каби республикамиз меҳнаткашлари ҳам ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда жуда муҳим роль ўйновчи воқеалар — КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми, унда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги доклади, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш юзасидан қабул қилган қатор қарорларининг чуқур таъсири остида яшамоқдалар ва ишламоқдалар.

Дарҳақиқат, етук социалистик жамиятимиз бунёдкорлари партия XXV съезди қабул қилган улкан социал-иқтисодий программани муваффақиятли амалга ошириш йўлида зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Уртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети июль Пленумида қилган докладида партия Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан аграр сиёсат қандай амалга оширилганлиги ва унинг асосий якунлари илмий жиҳатдан пухта далиллар билан баён этиб берилди. Шуни зўр қувонч ва алоҳида ифтихор билан таъкидлаш кераки, партиямиз қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш учун мумкин бўлган чораларнинг ҳаммасини сабот-матонат билан амалга оширди, халқ хўжалигида маблағларни қайта тақсимлаш йўлидан бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига сарфланадиган капитал маблағларни кескин равишда кўпайтиришни, унинг капитал маблағлар умумий ҳажмидаги ҳиссасини анча оширишни таъминлади. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг капитал маблағлардаги ҳиссаси 1965 йил март Пленумига қадар 20 процентни ташкил этган бўлса, ўнинчи беш йиллик планига мувофиқ 27 процентдан ҳам ортиб кетади.

Чуқур қониқиш билан шуни қайд қилиш кераки, партия ва давлатнинг куч-ғайрати, пахтакорлар ва мелиораторларнинг фидокорона меҳнати туфайли мамлакатда пахта етиштиришни муттасил кўпайтиришнинг ишончли базаси яратилди. Март Пленумидан кейин ўтган давр ичида Ўзбекистонда пахта етиштириш 3 миллион 902,5 минг тоннадан 5 миллион 680,4 минг тоннага кўпайди. Ялпи ҳосил қарийб бир ярим баравар ортиб, ҳосилдорлик гектар бошига етти ярим центнер кўпайди.

Эришилган ютуқлар бизни янги зафарларга илҳомлантирмоқда. Уртоқ Л. И. Брежнев Пленумда қилган докладида таъкидлаганидек, пахта етиштириш келгусида ҳам кўпайтирилиши лозим. Маҳсулот сифатини ошириш, пахтанинг ингичка толали навини етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш марказий вазифа ҳисобланади. Юқори сифатли пахта етиштириш — пахтакорларнинг асосий вазифасидир.

Республикамиз меҳнаткашлари Пленумда таъкидланган ана шу сўзларни қалбларига жо қилиб, беш йилликнинг учинчи йилида пахта етиштиришни ҳар қачонгидан ҳам кўпайтириш ва она-Ватанга камида 5 миллион 550 минг тонна юқори сифатли пахта етказиб беришга азму қарор қилганлар. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун баҳорнинг серёғин келиши оқибатида келиб чиққан қийинчиликларни мардонавор енгиб, ҳамма майдонларда гектарларнинг тўлиқ бўлишига эришдилар. Такрор экилган экинларни алоҳида парвариш қилиб, катта майдонларда мўл ҳосил нишоналарини яратдилар. Далаларимизда олиб борилаётган жангу-жадал ишлар қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ўз зиммаларига олган улкан социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаражакларидан далолат бериб турибди.

В. И. Ленин маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилишда қатнашувчи ҳамма томонларнинг манфаатларини тўғри бирга қўшиб олиб боришни социалистик хўжалик юритишнинг асосий принципларидан биридир, деб уқтирган эди. Партия доҳийнинг ана шу кўрсатмаларини амалга ошира бориб, колхоз ва совхозларнинг экономикасини кўтариш, қишлоқ хўжалик ходимларининг моддий фаровонлигини яхшилаш борасида катта тадбирларни амалга оширди. 1977 йилда колхозларнинг ялпи даромади еттинчи беш йилликдаги ўртача бир йилдагига нисбатан икки баравардан зиёд ортди. Совхозлар системаси эса умуман кейинги ўн икки йил мобайнида фойда олиб келмоқда.

Қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқарувчи кучларнинг ривожланиши қишлоқ ҳаётидаги социал масалаларни ҳал этиш билан чамбарчас боғлангандир. Ҳозирги босқичда колхозчиларнинг меҳнатига гарантияланган ҳақ тўлашга ўтиш кўзда тутилмоқда. Партиянинг қишлоқ меҳнаткашлари билан саноат ишчиларининг иши ҳақидаги тафовутни қисқартиришга қаратилган тадбирлари ҳам ана шуни кўзда тутади. Кейинги ўн икки йил ичида колхозчиларнинг меҳнатига тўланган ҳақ икки баравар, совхоз ишчиларининг меҳнат ҳақи 1,9 баравар кўпайди.

Қишлоқ аҳолисининг фаровонлиги, маданияти ва турмушининг юксалганлиги давримизнинг диққатга сазовор хусусиятидир.

— Партиянинг вазифаси, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев июль Пленумида қилган докладида, — қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг турмуш даражасини бундан буён ҳам ўстириш, қишлоқларимизнинг тобора обод бўлиши тўғрисида доим ғамхўрлик қилишдан иборат.

Ҳақиқатан ҳам халқ фаровонлигини юксалтириш йўлини амалга оширишда қишлоқ хўжалиги катта ўрин тутади. Партия шу позициялардан туриб эришилган натижаларга баҳо берар экан, совет кишиларининг фаровонлиги, шу жумладан уларнинг энг ҳаётий эҳтиёжларини — озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат молларига бўлган эҳтиёжларини қондириш муттасил ўсиб боришига алоҳида ғамхўрлик қилмоқда. Буни давлат ва кооператив савдоси орқали маҳсулотлар сотиш йил сайин кўпаяётганлигидан ҳам кўриш мумкин. Март Пленумидан кейин ўтган йиллар мобайнида аҳолига гўшт маҳсулотлари сотиш қарийб икки баравар кўпайди, сут — деярли икки баравар, тухум — 3 баравардан зиёд, сабзавот — 59 процент, мева, резавор ва полиз маҳсулотлари сотиш — 40 процент кўпайди.

Эришилган ана шу натижалар ва орттирилган бой тажриба КПСС ленинча аграр сиёсатининг илмий жиҳатдан асосланганлигини ва буюк ҳаётий кучини исботлаб турибди. Пленум қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини ҳар томонлама, динамик ривожлантириб, мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан ишончли таъминлашга эришиш вазифасини қўйди.

— Халқнинг турмуш даражасини янада оширишни таъминлаш мақсадида, — дейилади КПСС Марказий Комитети Пленумининг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарорида, — қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини ҳар томонлама, жадал ривожлантириш ва уларнинг самарадорлигини анча ошириш, мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан барқарор таъминлаш — қишлоқ хўжалигидаги асосий вазифа деб ҳисоблансин. Шунга кўра, Пленум ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган конкрет тадбирларни белгилаб берди. 1981 — 1985 йилларда доннинг ўртача йиллик ялпи ҳосили 238—243 миллион тоннага етказилиши, 1990 йилга бориб эса аҳоли жон бошига ўрта ҳисобда бир тонна дон етиштирилишига эришиш зарур. Ун биринчи беш йилликнинг охирига бориб гўшт етиштириш 19,5 миллион тоннага етказилади, сут, тухум, жун, сабзавот, картошка, қанд лавлаги, пахта ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳам анча кўпаяди.

Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш капитал қурилиш билан бевосита боғлиқдир. Давлат буни назарда тутиб, халқ хўжалигининг янги тармоғи бўлмиш қишлоқ қурилишини кенгайтириш борасида жуда катта ишларни амалга оширди. Кейинги ўн йил ичидагина шу мақсадларга 16 миллиард сўм маблағ сарфланди. Ҳозир қишлоқда йилига 10 миллиард сўмликдан зиёд ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишлари бажариляпти. Пленумда қишлоқ қурилиши социал проблемаларни ҳал этишда муҳим бўғин эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленумда тилга олинган проблемаларни ҳал этишда барча қишлоқ меҳнаткашлари қатори Ўзбекистон қишлоқларининг меҳнат аҳли ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Яқинда бўлиб ўтган республика партия активи йиғилиши «КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Минскда сўзлаган нутқида берган кўрсатмалари ва тавсияларини бажариш борасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида, план интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва унинг ўсиш суръатларини ошириш, иқтисодий тежамкорликни бутун чоралар билан кучайтириш, барча бўғинларда хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди. Актив йиғилиши қатнашчилари хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида катта муваффақиятларга эришилганлигини чуқур мамнуният билан таъкидладилар. Утган икки йил мобайнида республикада саноат ишлаб чиқариши ҳажми пландаги 9,4 процент ўрнига 10,6 процент ошди. Йиллик планларга қўшимча равишда 772 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги 6,1 процент ошди. Беш йилликнинг дастлабки икки йили ичида 9 миллиард сўмдан кўпроқ капитал маблағ ўзлаштирилди, 8,5 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Бу эса тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки икки йилидагига қараганда 34 процент кўпдир.

Актив йиғилишида партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети декабрь ва июль Пленумлари белгилаб берган вазифалар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг берган тавсиялари ва кўрсатмалари ҳозирги замон шароитида партия иқтисодий сиёсатининг илмий жиҳатдан асосланган конкрет программасидир, деб қайд этилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленумида интизом, кадрларнинг юксак масъулияти тўғрисидаги масала бутун фаолиятимизнинг энг муҳим асосларидан бири эканлиги таъкидланган эди. Актив йиғилиши ана шу талабдан келиб чиқиб, партия, совет, план ва хўжалик органлари диққат-эътиборини ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга, ишлаб чиқариш потенциалидан рационал фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини ошириш, иқтисодий тежамкорликни кучайтириб, план интизомини мустаҳкамлаш ва шу асосда 1978 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик планларини тўла ва ошириб бажаришга қаратди.

Партия қишлоқ хўжалиги соҳасида илгари сурган улуғвор вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши халқ фаровонлигини янада юксалтириш имконини беради. Партия, совет, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари омманинг куч-ғайрати ва ижодий ташаббускорлигини ана шу вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этишлари зарур.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ Ғўзаларни саратон сувига қондиринг, бирор туп ғўзанинг чанқаб қолиши, ғовлаб кетишига йўл қўйманг. Ғўзалар шоналаётган, гуллаётган, кўсаклаётган шу кунларда суғоришни кеча-кундуз маромида ўтказинг, сифатга алоҳида эътибор беринг! Ҳамма хўжаликларда сувчиларни кўпайтириб, самарадорликни оширишга эришайлик!

◆ Қатор оралари етилиши билан фурсатни қўлдан бой бермай сифатли культивация ўтказинг, тупроқни майин ҳолда сақлашга эришинг, ер ёрилишига, кесак кўчишига йўл қўйманг, ҳосил шохларини синишдан, шоналар, гуллар, кўсакларни тўкилишдан асранг!

◆ Механизаторларимиз чуқур культивация қилишга эътиборни қаратишлари, культиваторларнинг ўтмаслашиб қолган ишчи органларини алмаштириб туришлари керак. Чопиқ тракторларининг тўла икки сменада ишлашига, бир кунда бир ярим-икки кунлик ишларни аъло даражада бажаришга эришайлик!

◆ Ҳамма жойда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши қаттиқ кураш олиб борайлик!

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Боёвут районидаги «1-Боёвут» совхозининг Карим Кенжаев бошлиқ бригадаси азаматлари ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Ҳозир далалардаги иш ана шу юксак мажбурият асосида олиб борилаяпти. Ғўзалар сифатли культивация қилиниб, қондириб суғорилаётир. Суратда: (юқорида) илғор механизатор П. Отабоев.

Е. Ботиров фотоси.

●

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Каттақўрғон районидаги Охунбобоев номли колхознинг Қамариддин Маманазаров бошлиқ бригадаси аъзолари мавжуд 75 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта ҳосили олиш учун ғайрат билан меҳнат қилишаётир. Бригада сувчиси Боймурод Ҳайдаров (сиз суратда кўриб турибсиз) алоҳида ўрнак кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ТАШАББУС ҚАНОТ ЁЗДИ

ҲАР БИР ДАЛАДА СИФАТ БЕЛГИСИ БЎЛСИН

Республикамизнинг илғор хўжаликларида туғилган ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган бу ташаббус Хоразмда ҳам кенг қанот ёзмоқда. Мусобақанинг бу таъсирчан формаси мўл ҳосил тўплаш учун курашнинг ҳозирги долзарб кунларида, айниқса, жуда катта аҳамият касб этяпти.

Хива райони хўжаликларининг барчасида сифат комиссиялари тузилиб амалий ишга киришдилар. Улар агротехника тадбирларининг бажарилиши сифатига баҳо беришади. Мусобақа ҳар ўн кунда якунланади ва бригадаларнинг энг яхши далаларига Сифат белгиси берилади, илғорлар колхоз «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади. Моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилади.

Райондаги Фрунзе номли колхознинг Ленин ордени кавалери Норбой Раҳимов бошлиқ бригадаси сифат комиссиясининг тавсиясига мувофиқ биринчилар қаторида юксак шарафга сазовор бўлди. Бригаданинг далалари Сифат белгиси беришга лойиқ деб топилди. Мавжуд 104 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнер пахта етиштириш учун курашаётган бу бригадада июнь ойида ғўзаларга уч марта комплекс ишлов берилди. Далада бир туп ҳам бегона ўт ўсишига, ҳашарот тарқалишига йўл қўйилмаяпти. Ғўзаларда ҳосил нишоналари тобора кўпайиб, шоналар гулга айланмоқда. Моҳир механизаторлардан Ўринбой Абдуллаев, Матёқуб Саидов, миришкор сувчилардан Иброҳим Салоев, Собир Худойберганов, Ражаб Жуманиёзов каби азаматлар ишнинг сифати учун жон куйдириб, деҳқончилик маданиятини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Райондаги «Партия XXII съезди», Огаҳий номли ва Беруний номли колхозларида ҳам экинларни юқори сифатли парвариш қилиш ва далаларнинг Сифат белгиси олишига эришиш учун мусобақа кенг қанот ёзди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ БИРИНЧИ ДАРАЖАЛИ ВАЗИФАСИ

14 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика газеталари, журналлари, нашриётлари, телевидение ва радиоэшиттириш, информация агентлиги ва бошқа идеология муассасалари раҳбарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида» қилган докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларни тушунтириб бериш ҳамда уларни бажаришни ташкил этиш борасида оммавий информация ва пропаганда воситалари фаолиятининг асосий йўналишлари муҳокама қилинди. Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Р. Қурбонов, О. У. Салимов қатнашдилар.

Кенгашда айтилдики, коммунистик бунёдкорликнинг ҳозирги босқичида партия аграр сиёсатининг вазифаларини республиканинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари чуқур англаб олишларига актив кўмак бериш, уларнинг куч-ғайратлари, ижодий активликларини партия белгилаб берган қишлоқ хўжалигини ривожлантириш улкан программасини муваффақиятли амалга оширишга йўллаш матбуот, телевидение ва радиоэшиттиришнинг фахрли бурчидир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев пахтакорлар шаънига айтган кўрсатма: пахта, айниқса ипак пахта етиштиришни ҳамма чоралар билан кўпайтириш, пахтанинг ғоят сифатли бўлиши — мамлакатдаги барча пахтакорларнинг асосий юмуши бўлмоғи ҳозирги пайтда бош вазифа эканлиги тўғрисидаги кўрсатмаси оммавий информация ва пропаганда воситаларининг диққат марказида турмоғи керак. Ҳар бир редакция коллективи деҳқонларнинг бу йил ҳамма қийинчиликларга қарамай мўл «оқ олтин» ҳосили етиштириш учун, йиғим-терим кампаниясини намунали ўтказиш ҳамда камида 5.550 минг тонна Ўзбекистон пахтасини, далачилик ва чорвачиликнинг бошқа ҳамма хил маҳсулотларини етиштириб давлатга топшириш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятлари сўзсиз бажарилмоғи учун социалистик мусобақанинг чин ташаббускори бўлиб чиқмоғи лозим.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларини муваффақиятли бажаришга эришиш — қишлоқ хўжалиги ҳамма тармоқларини жадал ривожлантириш ва самарадорлигини ошириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва концентрациялаш кўламларини кенгайтириш, механизациялаш, химиялаштириш ва ерларни мелиорация қилиш суръатларини жадаллаштириш, чорвачилик маҳсулдорлигини кўтариш тўғрисида ғамхўрлик қилиш демакдир. Республика журналистлари қишлоқни социал ривожлантириш, қишлоқ маиший турмуш маданиятини юксалтириш, қишлоқ хўжалик фанини янада ривожлантириш ҳамда қишлоққа малакали мутахассислар тайёрлаш вазифаларини ҳал этишга катта ҳисса қўшишлари керак.

Кенгашда редакция коллективларининг ижодий планларида омма ўртасида ташкилотчилик, партиявий-сиёсий ва ғоявий-тарбиявий ишларни ёритишга, қишлоқ коммунистларининг пешқадамлик ролини кўрсатишга, қишлоқ хўжалигига партия раҳбарлиги услуби ва методларини такомиллаштиришга катта эътибор берилмоғи зарурлиги айтиб ўтилди. Ҳар бир меҳнат коллективи шу вазифани ҳал этишда ўз ўрнини топмоғи кераклигини муттасил тушунтириб бормоқ лозим.

(ЎзТАГ).

МОСКВАГА ҚАЙТИШ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 14 июлда Женевадан Москвага қайтиб келди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ю. В. Андропов, бошқа расмий кишилар Внуково аэродромида уни кутиб олдилар.

(ТАСС).

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-29» «ПРОГРЕСС-2»:

ПРОГРАММА БЎЙИЧА УЧИЛЯПТИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 14 июль. (ТАСС). Владимир Коваленок билан Александр Иванченковнинг «Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги тўртинчи иш ҳафтаси тугади.

Кеча экипаж «Прогресс-2» кемаси юкини бўшатиш ишларини бажарди. Юкларнинг кўп қисми станцияга олиб ўтилди. Айни маҳалда станция ёнилғи баклари тўлдириб олишга тайёрланмоқда.

Бугунги иш куни программасида экипажнинг иккала аъзосини велоэргометрда — дозаланган жисмоний нагрузкалар билан комплекс текшириб чиқиш кўзда тутилган. Эксперимент космонавтларнинг юрак-қон томир системаси ҳолати ва иш қобилиятини аниқлаш ҳамда прогноз қилиш мақсадида бажарилмоқда. «Полином-2М», «реограф» ва «бета» аппаратлари кўрсатган миқдорлар қайд этилмоқда. Куннинг иккинчи ярмида бошқа бир қанча медицина тадқиқотлари ва экспериментларини ўтказиш мўлжалланган.

Телеметрик информация маълумотлари ҳамда экипажнинг докладларига кўра орбитал комплекс ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Станция бўлмаларидаги микроиқлим параметрлари қуйидагича: температура Цельсий ҳисоби билан 20 градус, босим — симоб устунининг 780 миллиметрига баравар.

Коваленок ва Иванченков ўртоқлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ДОН—ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 14 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (экилган майдонга нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда топширилган дон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён топширилган дон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	—	100,0	—	100,0
Бухоро	—	98,9	1,2	97,6
Жиззах	2,3	67,4	2,6	86,0
Қашқадарё	0,5	98,3	—	100,8
Наманган	—	95,4	0,5	69,9
Самарқанд	2,8	77,9	3,5	77,4
Сурхондарё	0,1	95,3	0,9	78,0
Сирдарё	1,4	85,3	3,3	95,1
Тошкент	1,3	94,3	0,8	98,3
Фарғона	—	99,0	0,7	80,5
Республика бўйича:	1,5	85,1	1,6	89,9

ПЛЕНУМ МАТЕРИАЛЛАРИ — ОММАГА

Хоразм область партия комитети ташкил этган агитация автопоезди область колхозлари ва совхозларига жўнаб кетди. Унинг составида партия ва совет ходимлари, олимлар, халқ хўжалиги мутахассислари бор. Улар клубларда ва дала шийпонлари ҳамда фермаларда КПССнинг аграр сиёсати тўғрисида, партия Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришдаги аҳамияти ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказадилар. Агитпоезд составида киномеханиклар ҳам бўлиб, улар ўнлаб ҳужжатли ленталарни олиб бормоқдалар.

* * *

Пахтакор районидаги Кичанов номли совхознинг дала шийпонларида, ферма ва устахоналарнинг қизил бурчакларида янги комплект кутубхоначалар пайдо бўлиб қолди. Бу комплектда партиянинг аграр сиёсати масалалари юзасидан китоблар ва брошюралар бор. Кутубхоначаларни хўжаликнинг партия комитети «Билим» жамияти бошланғич ташкилоти билан биргаликда тайёрлади. Совхоз территориясидаги мактабларнинг коммунистлари бу кутубхоначаларни комплектлаштиришга ёрдам бердилар. Кутубхоначалар КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми материалларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда қилган докладидаги қоидалар ва хулосаларни кенг пропаганда қилишда хўжалик лекторлари ва пропагандистларига ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

14 июль куни Тошкентда ўтказилган илмий-амалий конференция «КПСС XXV съезди ривожланган социализм шароитида ғоявий-тарбиявий ишлар соҳасидаги вазифалар ва идеология жараёнларини бошқаришни такомиллаштириш проблемалари тўғрисида» деган мавзуга бағишланди. Бу конференцияни шаҳар партия комитети уюштирди.

Конференцияда қатнашган партия ва совет ходимлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, журналистлар, «Билим» жамиятининг лекторлари ғоявий-сиёсий иш тажрибасини ўртоқлашдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг партия ва совет органларида узоқ йил самарали ишлаганлиги, янги ишлаб чиқариш қувватларини муддатидан илгари фойдаланишга топширишда актив иштирок этганлиги учун Ўзбекистон ССР енгил саноат министрининг ўринбосари Шоаҳмад Шоаҳмедович Шомуҳитдиновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қорақалпоқ совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ёзувчи Жўлдас Сеитназаровга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

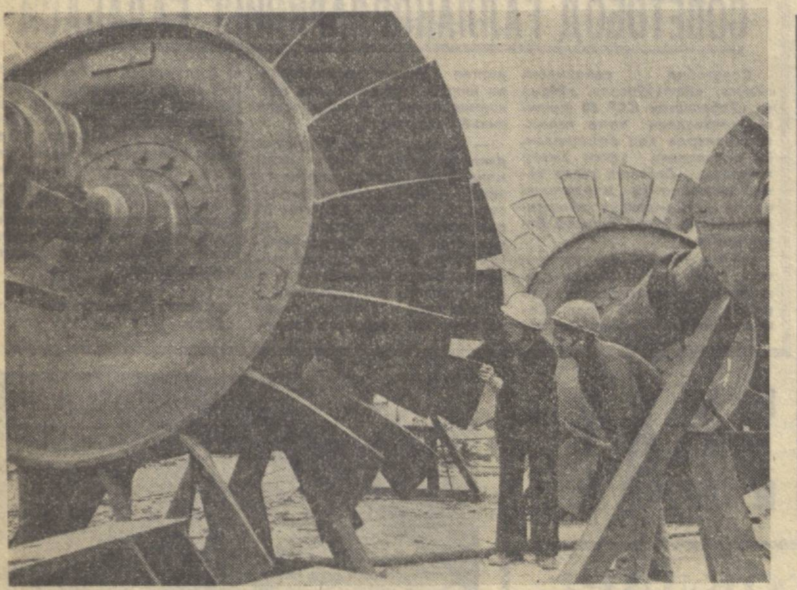

Зарбдор қурилишларда

Сирдарё ГРЭСи 8-энергетика блоки бунёдкорлари зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар. Қурувчилар объектни илгари мўлжаллангандек 22 декабрда эмас, балки 7 ноябрда фойдаланишга топширишга аҳд қилдилар. Агрегатнинг пойдевори тахт қилиб қўйилди. Деталь ва узелларни майдонда монтажлаш ишлари қизғин давом этмоқда. Суратда: 8-агрегатнинг тутун чиқариш қурилмасини монтажлаш пайти.

А. Горокрик фотоси, (ТАСС).

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи Тошкент область комитети касаба союз группалари ташкилотчилари ва мастерларнинг навбатдаги слётини ўтказди. Слёт қатнашчилари қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ Т. Ражабовнинг касаба союзлари ва қишлоқ меҳнаткашларининг ўнинчи беш йиллик учинчи йили юксак мажбуриятларини бажариш соҳасидаги вазифалари тўғрисидаги докладини тингладилар, меҳнат коллективларида мусобақани ташкил этиш тажрибаси билан ўртоқлашдилар. Улар мастерлар билан касаба союз группалари ташкилотчиларининг ишлаб чиқариш ва социал масалаларни ҳал этишда ўзаро ҳамкорлигини янада яхшилашга доир таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар.

Касаба союз группаларининг ташкилотчилари ва активларидан 21 киши ВЦСПСнинг «Касаба союз группасида фаол ишлаганлиги учун» нишонлари билан тақдирланди. 12 мастерга касаба союзлари область комитетининг Фахрий ёрлиғи топширилди.

Слёт қатнашчилари зарбдор йилда пойтахт область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида турган вазифаларни бажаришга даъват этиб, барча касаба союз группаларининг ташкилотчилари ва мастерларига мурожаатнома қабул қилишди.

ТАШАББУСКОРЛАРНИНГ ДАВРА СУҲБАТИ

«Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажарамиз!» Бухоро область саноат корхоналарида бу ватанпарварлик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Яқинда касаба союзлари Бухоро область Совети ана шу ҳаракат ташаббускорларидан 10 кишини «Давра стол» атрофидаги суҳбатга таклиф қилди. Улардан ибрат олиб, бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш мусобақасига қўшилган 270 меҳнатчи ҳозир 1981 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

Партия, совет ва касаба союз органларининг вакиллари, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари иштирокида ўтган «Давра стол» атрофидаги суҳбат қатнашчилари ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар. Бухородаги Тельман номли трикотаж фабрикаси ишчиси Мунаввар Мақсудова, Бухоро пойафзал фабрикаси бичувчиси Болта Саъдуллаев, 163-трестнинг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Исмат Истамов, Бухоро пиллакашлик фабрикаси йигирувчиси Валентина Дурова, Бухоро ип-газлама комбинати ўровчиси Раъно Исматова ва бошқа ўртоқлар иш вақтидан ва ишлаб чиқариш қувватларидан оқилона фойдаланиш, касб маҳоратини такомиллаштириш туфайли меҳнат унумдорлигини оширишда юксак кўрсаткичларга эришаётганликлари тўғрисида гапириб бердилар. Учрашув қатнашчилари эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

ЛЕКТОРЛАРГА ЁРДАМ

«Билим» жамиятининг минглаб активлари республика колхозлари ва совхозларида КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладида баён этилган йўл-йўриқлар ва тавсиялар тўғрисида лекциялар ўқимоқдалар. Қишлоқ меҳнаткашларига улар ленинча аграр сиёсат тўғрисида, деҳқонлар ва чорвадорлар олдига қўйилган янги вазифалар ҳақида гапириб бермоқдалар.

Республика «Билим» жамияти правлениеси лекторларга ёрдам бериш мақсадида тематик брошюралар туркумини чиқара бошлади. Буларни олимлар, қишлоқ хўжалигининг етакчи мутахассислари тузиб, улар бу брошюраларда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштириш йўлларини конкрет мисолларда кўрсатиб бермоқдалар, пешқадам хўжаликлар тўплаган тажрибани умумлаштирмоқдалар.

МАДАНИЙ МЕРОС ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Ўзбекистон Фанлар академияси составида янги илмий-тадқиқот муассасаси — Қўлёзмалар институти ташкил этилди. Бу институт Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Алишер Навоий номли давлат адабиёт музейи базасида тузилди.

— Институтнинг яратилиши — Ватанимиз халқларининг бой маданий меросини сақлаб қолиш ва ўрганиш тўғрисида Коммунистик партия ва Совет давлати қилаётган ғамхўрликнинг янги ифодасидир, доно ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилаётганлигининг далилидир, — деб таъкидлаб ўтди Қўлёзмалар институтининг директори, филология фанлари доктори Ҳ. С. Сулаймонов ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда.

Янги илмий муассасада таянса арзигудек нарсалар бор. А. Навоий номли музей ходимлари кўп йиллар мобайнида Ўрта Осиё ва айрим хорижий мамлакатларнинг шоирлари ва ёзувчилари қўлёзма меросини синчиклаб тўпладилар ва авайлаб сақлаб келдилар, адабиёт хазиналарининг каттакон коллекциясини барпо этдилар. Булардан энг қадимийлари Муҳаммад Навабийнинг асарлари 1285 йилда ёзилгандир. Музейда Алишер Навоий, Абдураҳмон Жомий, Ҳофиз, Саъдий, Бобир, бошқа шоир ва мутафаккирларнинг 132 та қўлёзма асарлари ҳам сақланмоқда.

Қадимий қўлёзмалар, литографиялар ва микрофильмларнинг олти мингдан ошиқроқ жилди институт илмий-тадқиқотларининг негизи бўлади. Булар орасида Ҳофиз Хоразмийнинг яқинда олинган 18 минг сатрдан ортиқроқ қўлёзмаси, шунингдек XV асрда яшаган ўзбек шоирлари Саид Қосимий, Фароғий, Кулфат шеърлари ва ғазаллари мажмуаси ҳам борки, уларнинг номлари ҳозирга қадар номаълум эди.

Институт Ўзбекистон совет адабиёти архив фондини яратиш юзасидан музей бошлаган ишни давом эттиради. Ҳозир унинг фондида 48 минг турли ҳужжат бор. Архив шу йилнинг ўзидагина беш мингта ҳужжат билан тўлдирилди. Бу ерда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Абдулла Қодирий, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон сингари атоқли ўзбек ёзувчиларининг дастхатлари тўпланган.

Институтнинг турли бўлимлари китоб санъати — графика, Ўрта Осиё бадиий қўлёзма ёдгорликларидаги миниатюра ва каллиграфия бўйича тадқиқот ишлари билан ҳам шуғулланади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

ПАХТА ТОЛАСИ ВА СИФАТ

Маълумки, Совет Иттифоқи, жумладан, Ўзбекистон пахтачиликни ривожлантиришда жуда катта ютуқларга эришди. КПСС Марказий Комитети июль Пленумида ҳам ўрток Л. И. Брежнев мамлакатимиз пахтакорлари ишига катта баҳо берди. Пахтачилик узлуксиз равишда ривожланаётганлиги ва бу муҳим қишлоқ хўжалиги экинидан юқори ҳосил олинаётгани, план ва социалистик мажбуриятлар бажарилаётгани алоҳида қайд қилинди. Шу билан бирга ўрток Л. И. Брежнев эндиги вазифа пахта ҳосилдорлигини ошириш ва унинг сифатини яхшилаш, айниқса, ингичка толали пахта ишлаб чиқаришни кўпайтириш олдимизда турган муҳим вазифалардан бири эканлигини алоҳида уқтириб ўтди.

Дарҳақиқат, пахта ҳосилдорлигини ошириш билан бир қаторда унинг сифатини яхшилашга доимо жуда катта эътибор бермоғимиз лозим, чунки пахта толасининг сифати қанча яхши бўлса, ундан олинадиган хом ашёнинг сифати ҳам юқори, саноатнинг иш унумдорлиги эса шунча яхши бўлади.

Ҳозирги вақтда пахта далаларида экилаётган ғўза навларидан олинаётган ҳосилнинг сифати бир хил эмас. Бу ўринда шу нарсани қайд қилиш керакки, бир хил ғўза нави, масалан, «Тошкент-1» нави бир хил шароитда юқори сифатли тола берса, иккинчи шароитда у ўртача сифатли ҳосил беради, учинчи шароитда эса, ҳосилнинг сифати унча яхши бўлмайди. Аслида шу нав ғўзадан 5-, 6- ва ҳатто 7-типли толаларни олиш мумкин. Бундан чиқадиган хулоса шуки, ғўзадан сифатли ҳосил олиш фақат унинг биологик хусусияти — ирсиятигагина боғлиқ эмас.

Ирсий хусусият сифатли ҳосил олишда жуда катта роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам ҳосилдорликни оширишда, тола сифатини яхшилашда, ғўзанинг тезпишар, касаллик ва ҳашаротларга чидамли бўлишида селекция ишлари муҳим аҳамиятга эга. Тўғри йўлга қўйилган селекция иши орқалигина ғўзаларнинг янги истиқболли навларини яратиш мумкин. Бу ишларга селекциячи олимларимиз катта аҳамият беришлари талаб этилади. Ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, ғўза навларининг ўсиши, ривожланишига қулай шароит яратиб берилса, ғўза парваришида қўлланиладиган барча агротехник тадбирлар юқори даражада, ўз вақтида ва сифатли қилиб ўтказилса, ғўзанинг фақат ҳосилдорлиги эмас, толасининг сифати ҳам анча ошади, юқори сифатли ва биринчи сортли ҳосил олинади.

Ҳосил сифатининг яхши бўлишида муҳим роль ўйнайдиган омиллардан яна бири —бу алмашлаб экишдир. Алмашлаб экиш, айниқса пахта ва беда алмашлаб экиш жорий қилинганда, толанинг мустаҳкамлиги ниҳоятда ортади. Демак, алмашлаб экиш тупроқ унумдорлигини ошириш билан бирга, ҳосилдорликни ҳам, тола сифатини ҳам анча яхшилайди. Шунинг учун алмашлаб экишга доимо катта эътибор берилмоғи керак.

Пахта ҳосилдорлигини ошириш ва унинг сифатини яхшилашда минерал ўғитларнинг аҳамияти жуда катта. Бунда минерал ўғитларнинг фақат миқдори эмас, унинг нисбати жуда катта роль ўйнайди. СоюзНИХИда ўтказилган тажрибалардан маълум бўлишича, энг юқори сифатли пахта толасини олиш учун азотли, фосфорли ва калийли ўғитларнинг ишлатилиш нисбати 1:0,8:0,5 га тенг бўлиши шарт. Шунда ҳосилнинг сифати жуда яхши бўлади. Борди-ю, шу ўғитларнинг иккитаси ишлатилиб, учинчиси қўлланилмаса пахтанинг ҳосилдорлиги билан бирга сифати ҳам паст бўлади.

Ўтказилган текширишлар шуни кўрсатадики, айрим хўжалик, район, ҳатто областларда калийли ўғитларнинг ишлатилишига етарли аҳамият берилмаётир. Шунинг учун бу ерларда пахта ҳосилининг сифати анча паст. Ваҳолонки, калийли ўғитлар пахта толасининг асосий манбаи бўлган карбон сувларининг синтезида актив иштирок этади. Шунинг учун бу ўғитнинг ишлатилишига эътиборни янада ошириш лозим, чунки калий фақат пахта толасини яхшиламай, ҳосилдорликни ҳам гектар бошига 5 центнергача оширади.

Пахта толасининг яхши бўлиши учун ғўзага макроэлементлар билан бир қаторда маълум миқдорда муҳим микроэлементларни ҳам ўғит сифатида ишлатиш тавсия этилади. Микроэлементлардан мис, рух, марганец, молибден, кобальт жуда катта аҳамиятга эга.

Ғўза ҳосилдорлигини ва тола сифатини оширишда маҳаллий ўғит— гўнгнинг аҳамияти бебаҳодир. Гўнг тупроқ унумдорлигини оширади, унинг хусусиятини яхшилайди, нам сақлаш қобилиятини оширади. Тупроқ таркибида бўлган микроорганизмларнинг фаолиятини яхшилайди. Тупроқни майин ҳолда сақлайди, унинг ҳароратини кўтаради. Бу комплекс шароит ғўзанинг шоналари тўкилишини камайтиради, кўсакларнинг ўсиши, ривожланиши ва толанинг сифатини яхшилашга ёрдам қилади. Масалан, ўғитсиз етилган кўсакнинг ўртача оғирлиги 6,1 грамм бўлса, фақат минерал ўғитлар ишлатилганда эса, унинг оғирлиги 6,7 грамм бўлган. Гўнг ишлатилганда эса, кўсак оғирлиги 7,4 граммга борган. Шу билан бирга чигитлар ҳам катта бўлиб, уларнинг оғирлиги бирмунча ошган. Чигит таркибидаги ёғнинг миқдори 1-1,5 процент кўпайган.

Пахта толасининг сифати яхши бўлиши тупроқ таркибидаги зарарли тузларнинг миқдорига ҳам боғлиқ. Тупроқнинг шўри қанча сифатсиз ювилган бўлса, унинг ғўзани ўсиши, ривожланиши ва ҳосилдорлигига салбий таъсири ҳам шунча кўплиги аниқланган. Масалан, шўрланмаган ва шўри жуда кам бўлган пахта далаларида юқори сифатли пахта толаси олинган бўлса, ўрта шўрланган далалардан олинган толанинг сифати иккинчи сортдан юқори бўлмаган. Кучли шўрланган далалардаги пахта 3-4-сортни ташкил қилган.

Демак, сифатли ҳосил етиштириш учун шўр ерларни ювишда унинг тузлари миқдорини ҳаддан ташқари пасайтиришга эришиш зарур. Бу борада Хоразм область пахтакорларининг ишлари эътиборга сазовор.

Пахта толасининг яхши бўлиши сув режимига ҳам боғлиқ. Тупроқ таркибида сув қанча кам бўлса, ғўзанинг ривожланиши шунча суст бўлади. Унинг ҳосилдорлиги етарли даражада бўлмайди. Ғўза шоналари ва майда кўсаклари сув танқислигидан тўкилиб кетади. Тупроқ таркибида намлик ҳаддан ташқари кўп бўлса, бу ҳосилга ва унинг сифатига салбий таъсир қилади. Шунинг учун ғўзанинг тўғри суғорилишига жуда катта эътибор бермоқ керак. Ғўзанинг ўсиш ва ривожланиш, кўп миқдорда ҳосил пайдо қилиш даврида тупроқ таркибидаги намнинг миқдори унинг дала сув сиғимига нисбатан 70 процентни ташкил қилиши керак. Кўсаклар очилиш даврида 60 процентни ташкил қилса, юқори ҳосил олинади ва унинг сифати яхши бўлади.

Пахта ҳосилдорлиги ва тола сифати кўчатларнинг қалинлигига ҳам боғлиқ. Ҳозир далаларда экилаётган «Тошкент-1» нави бир гектарда 160 минг тупгача экилганда толаси ёмон бўлмаган. Ундан кўп миқдорда экилганда эса, тола сифатига салбий таъсир қилган. Шунинг учун тупроқнинг унумдорлигига қараб, кўчатларнинг текис бўлиши ва унинг ҳаддан ташқари қалин бўлмаслигига эътибор бериш шарт. Пахта ҳосилдорлиги ва унинг сифати сўзсиз бегона ўтларнинг бўлиш ва бўлмаслигига ҳам боғлиқ. Бегона ўтлар ғўзага нисбатан ташқи муҳитга анча мослашган бўлади. Улар намлик, органик ва минерал ўғитлардан ғўзага нисбатан анча тез фойдаланади. Бунинг натижасида ғўзанинг ўсиш ва ривожланиши сусаяди. Шу билан бирга бегона ўтлар тез ўсиб, ғўзанинг қуёш нурларидан тўлиқ фойдаланишига имкон бермайди. Шу зайл ғўзанинг ўсиши ва ривожланишига ноқулай шароит туғилади. Натижада ҳосил камаяди ва унинг сифати паст бўлади.

Ғўза ҳосилдорлиги ва тола сифатига вилт-оқпалак жуда салбий таъсир қилади. Вилт билан зарарланган далаларда ҳосил бир неча марта камайиб кетади ва толасининг сифати ҳаддан ташқари ёмонлашади.

Пахта толасининг сифатига айниқса кўсак қурти ва ўргимчаккана салбий таъсир қилади. Ўргимчаккана ғўза барги ва унинг банди, умуман ғўзанинг вегетатив қисмига таъсир қилиб, фотосинтез жараёнини сусайтиради, кўсакларга карбон сувларнинг оқиб келишини камайтиради, натижада ҳосилдорлик ва унинг сифати яхши бўлмайди.

Ғўзанинг серҳосиллиги, тезпишарлиги ва шу билан бирга тола сифати чеканкани ўз вақтида сифатли қилиб ўтказишга ҳам боғлиқ. Бу агротехник тадбир ғўзанинг биологик ҳолатига қараб ўтказилиши шарт. Ўрта толали ғўзаларнинг ташқи кўриниш ҳолатига қараб 14-16 ҳосил шохи пайдо бўлганда, ингичка толали ғўзаларнинг эса 18-20 ҳосил шохи пайдо бўлганда чеканка ўтказилиши тавсия этилади. Чеканка механизмлар ёрдамида ўтказилса, яхши натижа беради. Чеканка қилинган ғўзаларда барвақт пайдо бўлган ҳосил тўкилмайди, кўсакларнинг оғирлиги юқори бўлади, улар қуёш нури ва ҳароратдан тўлиқ фойдаланади, натижада ҳосилдорлик ошади ва ҳосил сифати яхши бўлади. Чеканка қилинган ғўзаларнинг остки қатламидаги барглар ҳам актив фотосинтез жараёнида иштирок этади, кўсакларга етарли даражада озуқа етиштириб беради. Чеканка қилинган ғўза дефолиантларга таъсирчан бўлади, барглари тез ва сифатли тўкилади. Кўсакларнинг очилиши анча тезлашади ва пахта терим машиналарининг ишлашига қулай шароит яратилади.

Ҳосилдорликнинг камайиши ва тола сифатининг яхши бўлмаслигини баъзан ғўзанинг химиявий дефолиация ва дессикациясига боғлиқ деб даъво қиладиганлар ҳам бор. Тўғри, дефолиантлар ва дессикантлар ғўзага кучли таъсир қилувчи химиявий моддалар ҳисобланади. Уларнинг таъсирида ғўза барглари тўкилади, кўсакларнинг очилиши тезлашади ва ғўза тупи қурийди. Аммо, ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, ғўзани дефолиация қилиш даврида ўртача бўйли ғўзаларда 2-3 та кўсак очилган бўлса, дефолиантлар таъсирида пахта ҳосили камаймайди ва унинг сифати пасаймайди, аксинча, аксарият дефолиантлар ҳосил сифатини яхшилайди. Чунки етилган кўсакларнинг очилиши бу препаратлар таъсирида тезлашади ва ҳосил қулай шароитда машиналар ёрдамида териб олинади. Дефолиантлар таъсирида ҳосилдорликнинг камайишига, ҳосил сифатининг пасайишига йўл қўймаслик учун эса, ғўзаларнинг тез ўсиши ва ривожланишини таъминлаш керак, улар дефолиация вақтида табиий пишиб етилган бўлиб, ҳар бир тупда камида 2-3 та очилган кўсакка эга бўлиши шарт.

Пахта ҳосилдорлигини ошириш ва унинг сифатини яхшилаш деҳқончилик маданиятини ҳар томонлама юқори даражага кўтаришни талаб қилади. Ҳосилнинг сифатини ошириш бир томонлама агротехник талбирлар билан амалга оширилмайди. Ҳосилдорлик ва унинг сифатини яхшилаш учун фан ютуқлари ва илғор тажрибага асосланган ҳамма чора-тадбирлар сифатли қилиб ўтказилишига эришиш лозим. Агар ҳамма агротехника тадбирлари сифатли ўтказилса-ю, бирон-бир агротехник қоида бузилса, бу сўзсиз, ҳосилдорликнинг камайиши ва тола сифатининг ёмон бўлишига олиб келади.

Миришкор ва илғор пахтакорларимиз ғўза парваришини комплекс тарзда олиб бориб, ҳар йили юқори ва сифатли ҳосил олишга эришмоқдалар. Уларнинг тажрибалари ҳаммага ўрнак ва мактаб бўлмоғи лозим. Шубҳа йўқки, партиямиз доно раҳбарлиги остида республикамиз миришкор пахтакорлари КПСС Марказий Комитети тарихий июль Пленумининг қарорларини амалга оширишда жонбозлик кўрсатиб, фақат пахта миқдорини оширишда эмас, ҳосил сифатини яхшилашда ҳам катта ютуқларга эришадилар.

А. ИМОМАЛИЕВ,

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг мухбир аъзоси, СоюзНИХИ директори.

Мусобақа кундалиги

ҚУВВАТ УЧ БАРАВАР ОРТДИ

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериш учун курашаётган Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи коллективи баланд руҳ билан меҳнат қилмоқда. Корхонада янги қувватларни ишга туширишни жадаллаштириш тадбирлари кўриляпти. Бу ерда қимматбаҳо ёнилғи — юқори сифатли бензин ишлаб чиқарадиган янги технология линияси маҳсулот бера бошлади. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш уч баравар ортди.

Бензин тайёрлаш установкасини хом ашё билан мунтазам таъминлаб туриш мақсадида ёнилғи қазиб олиш базасидан заводгача бўлган масофада кўп километрли трубопровод қурилди.

РЕКОНСТРУКЦИЯ САМАРАСИ

Самарқанд чой қадоқлаш фабрикасида янги ҳосилдан маҳсулот тайёрлаш бошлаб юборилди. Грузия чойкорлари бу йилги ҳосилдан тайёрланган хом ашёнинг дастлабки туркумини юбориш билан корхона ишига янада мадад бердилар. Қардош деҳқонлар ўтган йилдагига нисбатан анча кўп — 15 минг тонна чой хом ашёсини Самарқандга юборадилар.

Хом ашё етказиб беришнинг кўпайиши корхона қувватини оширишни тақозо этмоқда. Бунинг учун фабрика реконструкция қилиняпти. Корхонада яна бир технология линиясини монтажлаш тугалланмоқда. Бу линия ҳар неча-кундузда 5 тонна чой тайёрлаб чиқариш қувватига эга. Монтажчилар КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан руҳланиб, янги қувватни сентябрь ойидаёқ фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН ҲАМКОРЛИГИ

Тошкентдаги «Подъемник» заводи билан Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз коллективларининг ҳамкорлиги тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳар икки хўжалик меҳнаткашлари бир-бирларига ёрдамни тобора кучайтираётирлар.

Завод колхозга қишлоқ хўжалиги техникасини ремонт қилиш учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар ҳамда материаллар юборди. Ишчилар колхозда теплица, устахона ва бошқа зарур объектларни қуришда ҳам амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Деҳқонлар эса ўз навбатида завод ишчиларининг болалари мириқиб дам олаётган пионер лагерларига мунтазам равишда хўл мева ва сабзавот етказиб беряптилар.

ТЕЖАЛГАНИ~НАҚД БОЙЛИК

НАЗОРАТ БЎШАШТИРИЛГАЧ

РЕСПУБЛИКАДА ЁНИЛҒИ-МОЙЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИДАН ҚАНДАЙ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

«Самарадорлик учун актив курашиш, — дейилади КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубида, — халқ мулкини эҳтиёт қилиб асраш, хом ашё, материаллар, ёқилғи, электр энергиядан оқилона фойдаланишга интилиш, иқтисодий тежашни кучайтириш демакдир». Республикамиз меҳнат коллективлари Мактубга амалий иш билан жавоб беришга интилиб, иқтисодий ресурслардан, жумладан, ёнилғи-мойлаш маҳсулотларидан тежаб-тергаб фойдаланишда муайян ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Бу соҳада Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш ва сотиш бош бошқармасининг жойлардаги органлари ҳам фаоллик кўрсатиб, халқ хўжалигида нефть маҳсулотларидан оқилона фойдаланишни назорат қилаётирлар. Масалан, шу йил февраль ойида бош бошқармамиз Ўзбекистон халқ контроли комитети билан биргаликда колхоз, совхоз ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотларида нефть маҳсулотларини тежаб-тергаб ишлатиш ҳақидаги партия ва ҳукумат кўрсатмаларининг қандай бажарилаётганлигини текширувдан ўтказди.

Текширув чоғида шу нарса аниқландики, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Узсельхозтехника» ва «Узплодоовощвинпром» бирлашмалари, «Главсредазирсовхозстрой» бош бошқармаси ўтган йили колхоз ва совхозларни барча турдаги нефть маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш, уларни ишлатишни тартибга солиш, нефть маҳсулотларини юклаш, сақлаш ва сарфлашда йўл қўйиладиган нобудгарчиликни камайтириш борасида қатор тадбирларни амалга оширдилар. Ўтган йили республикадаги колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотларида кўплаб нефть базаси қурилди ва реконструкциядан чиқарилди. 107 минг трактор, комбайн, автомобиль ва бошқа ўзиюрар машиналарга нефть маҳсулотлари қуйиш механизациялаштирилди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги системасида нефть маҳсулотларини тақсимлашни тартибга солиш мақсадида область нормалаш пунктлари ҳузурида инженерлик группалари тузилди. Бир қатор районларда нефть омборлари ускуналарини ремонт қилиш ва техника хизмати кўрсатишни ихтисослаштириш ташкил қилинди. «Узсельхозтехника» бирлашмасининг транспорт воситалари ёрдамида колхоз ва совхозларга ёнилғи-мойлаш материалларини етказиб бериш марказлаштирилди. Бу тадбирларнинг рўёбга чиқарилиши туфайли ўтган йили қишлоқ хўжалик ишларида 20 минг тонна бензин ҳамда 46 минг тонна дизель ёқилғиси тежаб қолинди.

Агар ҳамма жойда ҳам иқтисод режими кучайтирилганда эди, муваффақиятларимиз бундан ҳам аъло бўлур эди. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида ҳаққоний суратда танқид қилиб ўтилганидек, баъзи жойларда нефть маҳсулотлари ҳаддан ташқари ортиқча ишлатилмоқда. Улардан бошқа мақсадларда фойдаланишга йўл қўйилмоқда. Бухоро, Сурхондарё, Хоразм, Сирдарё областларидаги кўпгина хўжаликларда нефть маҳсулотларини тежаб-тергаб ишлатишни таъминловчи ташкилий-техникавий тадбирлар режаси йўқ. Масалан, Сирдарё областида текширилган 27 хўжаликдан 23 тасида шундай ҳодисанинг гувоҳи бўлинди. 18 та хўжалик нормадагидан 380 тонна кўп ёнилғини ортиқча сарфлаб юборган. Наманган, Фарғона ва Самарқанд областларидаги 88 та хўжалик карийб 2,5 минг тонна ёнилғини ортиқча ишлатган. Нефть маҳсулотларини тежаш бўйича белгиланган топшириқларни Андижон областида 57 та, Самарқанд областида 37 та, Фарғона областида эса 35 та хўжалик ва ташкилот бажармаганлигини қандай баҳолаш мумкин?!

Район қишлоқ хўжалик органлари томонидан назоратнинг бўшаштириб юборилганлиги сабабли айрим хўжаликлар белгиланган нормаларга риоя қилмаяптилар. Жумладан, Сирдарё область Комсомол районидаги «Ленинград» колхози, Жиззах областидаги «Ударник» совхози, Фарғона область Қува районидаги Димитров номли колхоз, Бухоро областидаги «Галаосиё» совхози бензинларни белгиланганидан 20-25 процент кўп сарфлаяптилар. «Узсельхозтехника»нинг Фарғона областидаги бир қатор мелиораторлар отрядларида ер қазиш ишлари чоғида бир хил шароитда 5.9 дан 9 килограмм гигакалория дизель ёқилғиси сарф бўлаётгани таажжубланарли.

Яна шундай ҳоллар рўй бермоқдаки, ёнилғи-мойлаш материалларини тақсимлаш бензин қуювчиларнинг ведомостлари асосида олиб борилмоқда. Бунда бажарилган иш ҳажми умуман ҳисобга олинмаяпти. Ҳайдовчиларнинг йўл варақаларида автомашиналарнинг қанча юрганлиги, бензинларнинг қанча сарф бўлгани ва қолгани ҳақидаги маълумотлар шофёрларнинг ўзи томонидан қайд қилинмоқда ёки умуман кўрсатилмаяпти. Масалан, Бухоро областида бешта хўжалик текширилганда, йўл варақаларининг 80 процентида машина спидометри кўрсаткичи қайд этилмаганлиги маълум бўлди. Хоразм областидаги «Урганч» боғдорчилик-вино совхозида С-100 тракторига бажарилган иш ҳажми кўрсатилмай туриб, 1,2 тонна дизель ёнилғиси берилган.

«Узсельхозтехника»нинг айрим хўжаликлари ва транспорт ташкилотларида ҳам нефть маҳсулотлари сарфини ҳисобга олиш ёмон йўлга қўйилган. Нефть маҳсулотларини ой сайин ҳисобга олиш ва қолганларини бухгалтерия маълумотларига қараб солиштириб борилмайди. Сирдарё, Бухоро , Хоразм, Фарғона областларидаги бир қатор автобазаларда уч тоннадан етти тоннагача исрофгарчиликка йўл қўйилаётганлиги аниқланди.

Баъзи колхозлар, совхозлар ва «Узсельхозтехника»нинг район бирлашмалари дизель ёқилғисидан ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва турар-жой биноларини иситишда фойдаланишда давом этмоқдалар. Бундан ташқари, улар нефть маҳсулотларини айрим шахсларга ва алоқаси бўлмаган ташкилотларга сотмоқдалар. Жумладан, Сирдарё областидаги «Гулистон» совхози 8 тонна ёнилғини ҳаммом иситишга ажратган. Қува районидаги текширилган хўжаликлар белгиланган тартиб-қоидани қўпол равишда бузиб, 32 тонна бензинни бегона шахсларга сотганлар.

Ёнилғи-мойлаш материалларини уларни сақлашнинг нотўғри йўлга қўйилганлиги, тракторлар ва автомашиналарни очиқ усулда заправка қилиш туфайли ҳам нобуд бўлмоқда. Москва районидаги Навоий номли, Янгиариқ районидаги Ленин номли колхозларда, Жиззах областидаги Жуков номли совхозда шундай фактларга дуч келинди. Нефть омборлари ускуналарини ремонт қилиш ва техника хизмати кўрсатиш «Узсельхозтехника» бирлашмаси ташкилотлари томонидан изчил олиб борилмайди. Республикадаги 12 та областдан фақат учтасидагина колхоз ва совхозлардаги нефть базаларига техника хизмати кўрсатувчи махсус бригадалар тузилган, холос. Ачинарлиси шундаки, бир қатор хўжаликларда ёнилғини сақлаш ва қуйишда турли маркадаги бензинлар аралаштириб юборилаяпти. «Узсельхозтехника» транспорт воситалари ёрдамида нефть маҳсулотларини марказлаштирилган ҳолда етказиб бериш автоцистерналарнинг етишмаслиги натижасида суст жорий қилинмоқда.

Жамиятимиз нақадар бадавлат бўлса, шу қадар тежамли бўлиш лозим. Ишни КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари асосида қайта қуриб, халқ хўжалигимиз энг кўп эҳтиёж сезаётган маҳсулотлардан, жумладан, ёнилғи-мойлаш материалларидан фойдаланишда иқтисодий тежамкорликни кучайтириш айниқса муҳимдир. Катта ва кичик ҳар бир ишда тежамкор бўлиш, таннархни камайтириш, талон-торож ва исрофгарчилик фактларини тугатиш — социалистик хўжалик юритишнинг энг муҳим талабидир, барча меҳнатчиларнинг бурчидир.

Н. ВАҲОБОВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш ва сотиш бош бошқармаси бошлиғи.

РАЗЛИВДАГИ ТАНТАНАЛАР

ЛЕНИНГРАД, 13 июль. (ТАСС мухбири). Бугун Разливда В. И. Ленин «Чайла» ёдгорлик-музейининг 50 йиллигига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди.

Пролетариатнинг йўлбошчиси муваққат ҳукуматнинг жосусларидан яшириниб бу ерда партияни қуролли қўзғолончга тайёрлаган, машҳур «Давлат ва революция» китоби устида ишлаганди. Музей экспозицияси Владимир Ильич ҳаёти ва фаолиятининг ана шу даври тўғрисида ҳикоя қилади. Ярим аср мобайнида 16 миллионга яқин киши музей билан танишди.

Ленин ёдгорлиги ёнида бўлган митингда партия ветеранлари, шаҳар меҳнат коллективлари ва жамоатчилигининг вакиллари сўзга чиқдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1978 ЙИЛ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЮТУҚЛАР ВА ВАЗИФАЛАР

КОСОНЛИКЛАР ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ЮКСАК КЎРСАТКИЧЛАРГА ЭРИШМОҚДАЛАР

Районимизнинг саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари, колхозлар ва совхозлари — ҳамма жойда КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги чуқур мазмунли, сафарбар руҳдаги доклади зўр кўтаринкилик билан муҳокама қилинмоқда. Қишлоқ хўжалиги, хусусан пахтачилик, чорвачиликни ривожлантириш борасида эришилган муваффақиятлар мамнунлик билан тилга олинмоқда, амалга оширилиши лозим бўлган улкан вазифалар аниқ белгиланмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг юқори сифатли пахта етиштириш — мамлакатдаги барча пахтакорларнинг асосий вазифасидир. Гап чорва моллар сонини кўпайтира бориб, ҳамма жойда ва мумкин қадар тезроқ ҳамма турдаги моллар ва паррандалар маҳсулдорлигини ошириш, чорвачиликни олиб боришнинг интенсив методларига ўтиш, уни замонавий юксак самарали тармоққа айлантириш тўғрисида бормоқда, деган сўзлари айниқса катта қизиқиш туғдирмоқда.

Бу бежиз эмас. Районимиз экономикасида пахтачилик, чорвачилик ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бу йил районимиз бўйича 60 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини олгандик. Пленум қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидан илҳомланиб, қўшимча 10 минг тонна пахта тайёрлаб, ялпи пахтани 70 минг тоннага етказиш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилдик.

Косон меҳнат аҳли партия ташкилотлари раҳбарлигида чорвачиликни тараққий эттириш, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришда ҳам шахдам одимлар билан олға боряпти, янги резервларни қидириб топиб, ишга соляпти. Чорва маҳсулотлари тайёрлаш бўйича беш йиллик планни тўрт йилда бажариш учун кураш ҳамманинг шарафли бурчига айланди. Ҳозирдаёқ бу борада муайян ютуқлар қўлга киритилди.

Чорвадорларимиз гўшт тайёрлаш ярим йиллик халқ хўжалик планини 154 процент бажардилар, давлат тайёрлов пунктларига кўзда тутилган 1512 тонна ўрнига 2317 тонна бўрдоқи ва сўким гўшти топширилди. Бу, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 232 тонна кўп демакдир.

Сут етиштиришни кўпайтиришда ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Аҳолига ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 247 тонна кўп сут етказиб берилди, ёки пландаги 2099 тонна ўрнига 2304 тонна серқаймоқ сут тайёрланди. Тухум тайёрлаш йиллик топшириғи анча ошириб бажарилиб, ҳозирдаёқ бултургига қиёслаганда 300 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Ярим йиллик жун тайёрлаш халқ хўжалик плани ошириб бажарилди

Мана шу фактларнинг ўзи районимиз меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларида белгиланган вазифаларни муддатидан илгари бажариш учун куч-ғайратлари тобора ортиб бораётганини, партия ташкилотларининг ташкилотчилик роли кучайиб, таъсир доираси кенгаётганини кўрсатади. Ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, партия ташкилотлари ишлаб чиқариш масалаларигагина эмас, балки, шунингдек кишилар ўртасидаги муносабатларга, уларнинг турмуши, маданияти, психологияси, онги масалаларига ҳам ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда.

Районимизнинг деярли ҳамма хўжаликлари чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашда рекорд кўрсаткичларга эришиш билан келаси беш йилликда чорвачиликни янада тараққий эттиришга мустаҳкам замин яратмоқдалар. Чорва моллар зотини яхшилаш, маҳсулдорлигини ошириш, туёқ сонини муттасил кўпайтириб бориш каби актуал масалалар ҳамиша уларнинг диққат марказида бўлмоқда. Бу ўз навбатида яхши самаралар бераётир.

15 минг тонна пахта берадиган «Ленинград» совхози пахтачилик соҳасидаги ишларни кун сайин кучайтириб борган ҳолда йиллик гўшт тайёрлаш халқ хўжалик планини йил бошидаёқ бажарди, ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 432 килограммни ташкил этди. Свердлов номли совхоз чорвадорларининг муваффақияти ҳам қувончли бўлди. Улар ўтган олти ойда 350 тонна гўшт тайёрлади, бу ўтган йилдагидан 70 тонна кўпдир.

Ленин номли совхоз коллективи йиллик гўшт тайёрлаш маррасини эгаллаганига кўп бўлди. Ленин номли колхоз чорвадорлари ҳақида ҳам миннатдорчилик сўзларини айтамиз.

Гўшт ва сут маҳсулотларини муттасил кўпайтириб боришга чўпон-чўлиқларимиз, ваъдасига вафодор сут соғувчиларимиз катта ҳисса қўшаётганликларидан хурсандмиз. Бош чўпонларимиз — «Большевик» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жўрабува Хўжамуродов, «Қорақум» совхозидан Хонбобо Бекбоев, «Чорвадор» совхозидан Бекназар Давлатов, «Муборак» совхозидан Сафар Қурбонов ва бошқа кўплаб яйлов баҳодирлари ҳар 100 бош совлиқдан 300 тагача соғлом қўзи олдилар, ўстиришга кўзда тутилганидан анча кўп қўзи қолдирдилар.

Ютуқларимиз катта. Лекин районимиз меҳнаткашлари олдида турган ва тезкорлик билан ҳал этилиши лозим бўлган вазифалар ундан анча улканроқдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг ёрқин ва сермазмун докладида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун озуқа базасини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари, айни кезда совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари бу қимматли маслаҳатни ўзларининг амалий фаолиятлари учун муҳим дастуриламал сифатида қабул қилдилар, ем-хашак етиштиришни кўпайтиришга жиддий эътибор бермоқдалар.

Бу йил 110 минг тонна ем-хашак тайёрлашга қарор қилганмиз. Ҳозирга қадар 82 минг тонна хашак жамғарилиб, қишлов жойларига ғарамлаб қўйилди. Бу бултургига қиёсланадиган бўлса 26 минг тонна кўпдир. Сенаж бостиришни ўтган йилдагидан 2 минг тонна кўпайтириб, 38 минг тоннага етказдик. Яна бир ютуғимиз шу бўлдики, 2.200 тонна ўт уни ҳозирлаб қўйдик.

Чорвадорларимиз 50 минг тонна силос бостиришни ўзларининг шарафли бурчи деб биладилар. Шу мақсадда 2.110 гектар майдонда маккажўхоридан юқори ҳосил етиштирилмоқда. 1500 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 100 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтариш ниятидамиз.

Қўлга киритилган ютуқлар соясида айрим камчиликлар борлигидан ҳам кўз юма олмаймиз. Айрим хўжаликларимизда сигирларнинг маҳсулдорлиги камлигича қоляпти, ориқ қўйлар, қорамолларни гўштга топшириш ҳолларига барҳам берилган эмас. Чорва молларнинг наслини яхшилаш борасида ҳали кўп иш қилишимиз керак. Иккинчи жун қирқимини тезкорлик билан ўтказишимиз, ўстиришга қолдирилган қўзилар, бузоқлар парваришини кучайтиришимиз керак. Партия ташкилотларимизнинг раҳбарлик, ташкилотчилик ролини бундан кейин ҳам кучайтиришимиз лозим.

Районимиз меҳнаткашлари 1978 йилни пахтачилик, чорвачилик ва бошқа соҳаларда рекорд кўрсаткичларга эришиш билан якунлаш учун бутун куч-ғайратлари, билим-тажрибаларини сафарбар этадилар.

Д. ТЎЛАГАНОВ,
Қашқадарё область Косон район партия комитетининг биринчи секретари.

ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА КЎПАЯДИ

Колхозимиз меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитети июль Пленумида қилган докладини жуда қизиқиб ўқиб чиқдилар. «Маҳсулот сифатини ошириш, пахтанинг ингичка толали навини етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш марказий вазифа ҳисобланади. Юқори сифатли пахта етиштириш — мамлакатдаги барча пахтакорларнинг асосий вазифасидир». Доклад-даги бу сўзлар бизларни айниқса руҳлантириб юборди. Леонид Ильичнинг бу доно сўзларини ҳар кунги фаолиятимизнинг программаси, деб қабул қиламиз.

Бизнинг хўжалик пахтанинг энг қимматли ингичка толали навларини етиштиради. «Ипак» пахта экиш кенгаймоқда. Бу йил 800 гектар — бултургидан анча кўп ерга шу навлар экилди. Кўп нарса ўзимизнинг меҳнатимизга, ҳар бир механизаторнинг, ҳар бир сувчининг, ҳар бир деҳқоннинг юқори сифатли ишига боғлиқ эканлигини яхши биламиз. Бизда ҳамма ишлар графикка мувофиқ яхши агротехника даражасида олиб бориляпти. Бу, колхозда ингичка толали пахта ҳосилини бу йил 2,5 центнер кўпайтириш, гектаридан 37,5 центнер «оқ олтин» олиш имконини берибгина қолмай, унинг сифатини ҳам анча яхшилайди.

Бригадамиз аъзолари янги оширилган мажбурият қабул қилдилар. Биз гектар бошига 45 центнер «ипак» пахта олишга, барча ҳосилни фақат биринчи сорт билан топширишга қарор қилдик.

В. ДАДАХОНОВ,
Янгиқўрғон районидаги «Москва» колхозининг бригадири.

БЕШ ЙИЛЛИК— УЧ ЙИЛДА

Совхозимиз тамакидан ташқари катта майдонларда дон етиштиради. Еттинчи ва саккизинчи бўлимларимизда ғалладан мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирилди. Биз уни тез кунда нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш тадбирларини кўриб, яхши кўрсаткичларга эришдик. 358 гектар ердаги арпани тўққиз иш кунида ўриб олдик. Ҳар гектар ердан пландаги 6,5 центнер ўрнига 15,8 центнердан хирмон кўтардик. 651 гектар ердаги буғдой ўримини эрта-индин тугаллаймиз.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладини зўр мамнуният билан кутиб олган совхозимиз ишчилари ва механизаторлари давлатга ғалла етказиб бериш планини ошириб бажардилар. Қабул пунктига 380 тонна дон топширилди. Ғаллакорларимиз Пленум қарорларига жавобан давлатга яна шунча миқдорда дон етказиб бериб, ўнинчи беш йиллик ғалла тайёрлаш халқ хўжалик планини уч йилдаёқ бажаришга аҳд қилдилар. Шу билан келгуси йил учун уруғлик ғаллани тўла жамғариш ва чорвачиликка етарли озуқа тайёрлаш тадбирларини изчиллик билан амалга оширмоқдалар.

Юксалиш программасига жавобан совхозимиз коллективи келгусида ғалла майдонларини янада кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш режаларини белгиламоқда. Хуррам Жўрақулов ва Ҳайдар Ҳамдамов бошлиқ ғаллачилик бригадаларимиз ўримни биринчилар қаторида тугаллаб, ҳосилдан бўшаган ерларни шудгор қилмоқдалар. Қўшоқ Гадоев, Ёқуб Меликулов, Мамат Ҳамдамов, Раҳмат Хўжамов, Нодир Бобомуродов каби механизаторлар ўрим агрегатларини ҳайдаш тракторларига алмаштирдилар. Кейинги беш кунликда анча майдон шудгорланди. Комбайнчилар, дон ва сомон ташувчи шофёрлар, тележкачилар орасида мусобақани авж олдириб, мўл дон ҳосилини тез суръатлар билан йиғиштириб оламиз, шудгорлашни ҳам юқори сифатли ўтказиб, келгуси йил мўл ҳосилига ҳозирданоқ пухта замин яратамиз. Июль Пленуми қарорлари асосида иш олиб бориб, ўнинчи беш йиллик охиригача ғалла етиштиришни икки баравар кўпайтирамиз.

Болта НАБИЕВ,
Ургут районидаги Жданов номли совхоз директори.

Пастдарғом районидаги К. Маркс номли колхоз пахтакорлари бу йил 15 минг тонна дурдона етиштириш учун курашмоқдалар. Механизаторлар мўл ҳосил байроқдори бўлмоқдалар. Суратларда (чапда) ғўза қатор ораларида бешинчи культивация ўтказаётган механизаторлардан Сафар Ёриев ва Тўхтабой Ҳакимовларни кўриб турибсиз. Улар кунлик графикни икки ҳиссага етказиб адо этмоқдалар. Ўнгда эса культивация ўтказилмоқда.

А. Тўраев фотолари.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ИФТИХОР ТУЙҒУСИ

Ҳазрат одатдагидек қишлоқнинг чекка йўлидан мактаб томон борарди. Энди у ўқитувчи, Қораабдалдаги мактабнинг энг ёш ўқитувчиларидан бири. У ўз мактабида қолиб ёшларга таълим беришини илгари сира ўйлаб ҳам кўрмаган эди. Ҳаммасига Ҳазратнинг ҳарбий комиссариатга фронтга юборишларини сўраб ариза ёзиб бергани сабаб бўлди. Ҳарбий комиссариатдагилар эса уни армияга эмас, ўқитувчиликка тавсия этишди.

— Болаларни яхши кўрасизми? — деб сўрашди ундан.

— Албатта.

— Яхши. Ундай бўлса, урушга кетган ўқитувчилар ўрнини эгаллайсиз. Уруш тугаяпти, энди мададга эҳтиёж йўқ.

— Эплармикинман? Ахир, эндигина саккизинчи синфни битирган бўлсам?...

— Эплаб кетасиз, болаларга мураббий керак. Буни жанговар топшириқ деб билинг.

Уруш тоғ ортидаги Қораабдал қишлоғи ҳаётига ҳам раҳна солганди. Кўп оила бошлиқлари фашист босқинчиларига қарши жангга кетган, дала ишлари аёллар ва болалар зиммасига тушганди. Мактаб ўқитувчилари ҳам кўплар қатори жангга отланиб, район халқ маорифи бўлимининг қарори билан улар ўрнида ишлаш учун юқори синф ўқувчиларини жалб этишга аҳд қилинганди. Ҳазрат ҳам бу ишга жон-дили билан киришди.

...Ўн олти ёшида ўқитувчилик номини олган ўша Ҳазрат ҳозир райондаги энг тажрибали, обрў-эътиборли педагоглардан. У айни пайтда оилапарварлиги билан ҳам қишлоқ аҳлининг ҳурматига сазовор бўлган. Умр йўлдоши Мунаввар опа билан бирга ўтган 28 йиллик бахтли турмуш бу оиланинг ҳаётида яхши из қолдирди. Экилган ниҳол униб, мева берганидек, оилада ўсиб-улғайган 13 нафар фарзанд ҳозир ҳаётдан ўзларининг муносиб ўринларини топиб олишяпти. Катта ўғиллари Нормамат совет ходими, Илҳом савдо идорасида меҳнат қилса, Нодира, Мўътабар, Манзура ота ишини давом эттираётган педагог, Комилжон, Гулчеҳра, Зулфия, Малика ва эгизаклар — Дилфуза билан Ферузалар мактабда билим олишмоқда, Улуғбек бу йил ўрта мактабни медаль билан тугаллади. Маърифат ўчоқларидан бири — кутубхона ходими бўлиб ишлаётган келини Ойгул ҳам ўз эркатойлари Анвар ва Лазизжонларни вояга етказаётир. Болаларнинг ҳаммаси иноқ, бир-бирига меҳрибон, меҳр-оқибатли, эътиборли. Буни улар ўз ота-оналаридан ўрганишган. Чунки, Ҳазрат ака билан Мунаввар опа доим ўз одоб-ахлоқи билан уларга ибрат бўлиб келишмоқда.

Ҳазрат ака Каримов узоқ вақт партия ва совет ташкилотларида ишлаб яна ўзи ёшликдан севган касби—халқ маорифига қайтди. Мана тўққиз йилдирки, у Фориш район халқ маорифи бўлимини бошқариб келмоқда. Унинг тинимсиз, ҳалол меҳнати туфайли ҳозир бу районда мактаблар сони 80 тага, ўқитувчилар эса 1200 нафарга етди. Ҳар йили район ўқувчиларига 200-250 минг сўмлик техник воситалар, кўргазмали қуроллар, 80 минг сўмлик бепул дарсликлар, бепул кийим-бошлар берилмоқда. Районда юз процент ўзлаштириш берувчи мактаблар сони 40 тадан ошиб кетди. Ҳазрат аканинг меҳнатлари «Ҳурмат Белгиси» ордени, кўплаб медаллар ва фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган. Мунаввар опага эса Қаҳрамон она фахрий унвони берилган. Район меҳнаткашлари ўртасида ҳурмат-эътибор қозонган бу оиланинг бахтиқболи болаларнинг турмушида, одобида, табассумида, уларнинг меҳнатсеварлигида эканини ҳис этиш қийин эмас. Ҳазрат ака Каримов оиласидаги бахт нашидаси, чексиз қувонч ва ифтихор туйғуси совет турмуш тарзимиз мевасидир.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖЕНЕВАДА МУЗОКАРАЛАР

ЖЕНЕВА. (ТАСС). 13 июлда бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан АҚШ давлат секретари С. Вэнс ўртасидаги музокаралар тамом бўлди. А. А. Громико музокаралар тамом бўлганидан кейин матбуот учун қуйидаги баёнотни берди:

Совет Иттифоқини ҳам, шунингдек Америка Қўшма Штатларини ҳам қизиқтирадиган баъзи масалалар хусусида ўтган икки кун давомида чуқур фикрлашиб олинди.

Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида янги шартномани тайёрлаш билан боғлиқ масалаларга асосий эътибор берилди.

Ҳар икки томон шу масалалар хусусида бўлиб ўтган фикрлашув фойдали эканлигини ва қолган келишиб олинмаган масалалар хусусида томонларнинг позициясини янада яқинлаштириш учун замин ҳозирлайди, деб ҳисобламоқда. Бу масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилади.

Бошқа масалалар қаторида ядро қуроли синовларини батамом ва ҳамма жойда тақиқлаш тўғрисидаги масала, Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш проблемаси ҳамда икки томонлама муносабатларга доир баъзи масалалар муҳокама қилинди.

* * *

АҚШ давлат секретари С. Вэнс ҳам худди шу мазмунда баёнот берди.

ДЎСТ ФИНЛЯНДИЯДА

ХЕЛЬСИНКИ, 14 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновнинг Финляндияга расмий визити давом этмоқда.

У Хельсинки ёнидаги Кило деган жойда «Нокио» акционерлик жамиятига қарашли заводни бориб кўрди. Жамият Совет Иттифоқи билан мустаҳкам савдо-иқтисодий алоқалар қилиб турибди. У СССРга радиореле алоқаси учун ҳар хил радиоэлектрон аппаратлар ва асбоб-ускуналар етказиб бермоқда. Совет Иттифоқидан келган меҳмон корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва раҳбарлари билан учрашди.

СССР мудофаа министри совет элчихонасида Финляндия Республикасининг Президенти У. К. Кекконен шарафига зиёфат берди. Зиёфатда Финляндия Бош министри К. Сорса, ҳукумат аъзолари, Финляндия мудофаа кучлари бош қўмондони генерал Л. Сутела, мудофаа кучларининг бошқа генераллари ва офицерлари, шунингдек СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. С. Степанов ҳозир бўлдилар.

Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов ва Финляндия Республикасининг Президенти У. К. Кекконен нутқ сўзладилар.

Зиёфат самимий дўстона вазиятда ўтди.

ХАЛҚАРО ВОҚЕАЛАР

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

«КАРЛ ЦЕЙС ЙЕНА» МАРКАСИ БИЛАН

Бутун дунёга донғи кетган «Карл цейс йена» оптика-механика комбинатида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бу йил биринчи марта икки миллиард маркадан ошади.

«Карл цейс йена» комбинати бундан 30 йил муқаддам ГДРнинг халқ корхонаси бўлиб қолди. Қуйидаги рақамлар шу йиллар мобайнида комбинатнинг тез ривожланганлигини кўрсатади: бир вақтлар 10 минг ходим 55 миллион маркалик маҳсулот чиқарар эди. Ҳозир комбинат республикада энг йирик корхоналардан бири бўлиб, у ерда 44 минг ишчи ва инженер ишлаб турибди. Аниқ приборлар, шу жумладан космик приборлар, оптика ва йенадан ишланган ускуналар сифат ва энг юксак илмий техника даражасининг рамзи бўлиб қолди. Комбинатни барпо этиш ва ривожлантиришга совет мутахассислари катта ҳисса қўшдилар. Корхона буюмларнинг турини тинмай кўпайтирмоқда, ишлаб чиқаришни янгиламоқда.

ЯНГИ ЭНЕРГЕТИКА КОМПЛЕКСИ

Кишкунхалаш районида баланд нефть миноралари қад кўтарди. Бу ерда янги нефть қазиб чиқариш комплекслари барпо этилди. Бунинг учун 1,5 миллиард форинт маблағ ажратилган. Бу район шу йилнинг ўзидаёқ Венгрия халқ хўжалигига 20 минг тонна нефть беради, яна икки йилдан кейин бу ерда нефть қазиб чиқаришни уч баравар кўпайтириш назарда тутилади. Мутахассислар янги комплекс катта истиқболга эга эканлигини айтмоқдалар. 1985 йилга бориб, бу комплекс мамлакатда қазиб чиқариладиган бутун нефтнинг 20 процентини ва табиий газнинг анчагина қисмини беради.

Янги комплекснинг барпо этилиши Венгрияда ёнилғи — энергетика базасини ривожлантиришга катта эътибор берилаётганлигини кўрсатувчи яна бир далилдир. Венгрия энергетиклари бу йил 2,2 миллион тоннадан ортиқ нефть, 600 миллиард кубометр газ, 25 миллион тонна кўмир қазиб чиқаришни мўлжалламоқдалар.

БИНОКОРЛАР БАЙРАМИ

Болгария бинокорлари ўз байрами — бинокорлар кунини нишонламоқдалар. Улар шу байрамни кўпгина муҳим халқ хўжалик объектларини ишга тушириб, социалистик мусобақада катта муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Уй-жой фондини кўпайтириш программаси муваффақият билан амалга оширилмоқда. Еттинчи беш йиллик мобайнида республика меҳнаткашлари 400 мингдан кўпроқ квартира олади.

БХР қурилиш ва бинокорлик материаллари министри И. Сакарев ТАСС мухбири билан суҳбат қилиб, қурилиш соҳасидаги мураккаб ва масъулиятли вазифаларни ҳал этишда Совет Иттифоқи билан ҳамкорлигимиз катта аҳамиятга эгадир, деб айтди. Советлар мамлакати қурилиш индустриясининг базасини кенгайтиришда бизга ёрдам бермоқда.

Илғор совет тажрибасидан ва биринчи навбатда Н. Злобиннинг бригада хўжалик ҳисоби методидан фойдаланиш биз учун битмас-туганмас билим, сифат ва самарадорликни ошириш манбаи бўлиб хизмат қилмоқда.

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦИЯНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикасининг Бош министри Нур Муҳаммад Тараки «Руде право» газетасида босилган суҳбатида бундай деди: Афғонистонда апрель революциясидан буён ўтган икки ой ичида бутун халқнинг якдил қўллаб-қувватлаши билан демократик ҳокимият тамомила қарор топди.

Бош министр сўзини давом эттириб, бундай деди: республика ҳукумати ҳозирги пайтда революцион программани бажариш учун амалий қадамлар қўйишга алоҳида эътибор бермоқда. Мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантириш беш йиллик планини ишлаб чиқишга киришилди, регионал аҳамиятга эга бўлган бир қанча лойиҳалар қабул қилинди, шунингдек маданият ва маориф соҳасини ривожлантиришга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди.

Н. М. Тараки мамлакатнинг ички сиёсий аҳволига тўхталиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: ҳозирги вақтда Афғонистон Халқ-демократик партиясининг раҳбарлигида революция ғалабаларини ҳимоя қилишни кўзда тутган ички фронтни жипслаштириш жараёни давом этмоқда.

Республика ҳукумати империалистик фитналарни барбод этиш учун зарур чораларни кўрмоқда ва апрель революциясига қарши чиқаётган реакцион унсурлар билан кураш олиб бормоқда.

Н. М. Тараки суҳбатнинг охирида мамлакат раҳбарлари апрель революциясининг принципларини қўллаб-қувватлаётганликларини билдирган дўст мамлакатлар билан ҳар томонлама муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга жуда катта аҳамият бераётганлигини уқтириб ўтди.

ПЕКИННИНГ ГЕГЕМОНЧИЛИК СИЁСАТИ

Жаҳондаги турли мамлакатларнинг матбуоти ва прогрессив жамоатчилиги Пекиннинг социалистик Вьетнамга нисбатан гегемончилик сиёсатини кескин қораламоқда, Пекин ўтказаётган туҳмат кампаниясига, кескинликни кучайтираётганлигига, Вьетнам Социалистик Республикасининг осмон чегарасини бузаётганлигига норозилик билдирмоқда.

● **ПРАГА**

Чехословакия жамоатчилиги Шарқи-Жанубий Осиёдаги воқеалар хатарли ривожланиб бораётганлигини ташвишланиб кузатиб турибди, деб ёзади «Руде право» газетаси. Маочиларнинг Вьетнамга қарши кампанияси гегемонизм уларнинг ташқи сиёсатини белгиловчи омил эканлигини амалда яна исботлаб берди. Бу кампания Хитойнинг янги таъсир доирасини вужудга келтиришга, қўшни мамлакатларни, жумладан, Вьетнамни ҳам мажбуран бўйсундиришга ва итоат қилдиришга уринаётганлигини акс эттирмоқда. Кампучиянинг Вьетнамга қарши агрессив ҳаракатлари ҳам шу мақсадларга хизмат қилмоқда ва Пекин бу ҳаракатлардан фойдаланмоқда.

● **СОФИЯ**

Социалистик Вьетнамга яна ошкора ва қўпол тазйиқ қилинмоқда, кенг миқёсда сиёсий, психологик, иқтисодий ва ҳарбий дўқлар қилинмоқда, деб ёзади «Земедельско знаме» газетаси. Бу шармандали ҳаракатларни Пекин раҳбарлари қўллаб-қувватламоқда. Ваҳолонки Пекин раҳбарлари Вьетнамга ёрдамлашиш «Бизнинг пролетар интернационал бурчимиз, Хитой халқи бундан бош тортиши мумкин эмас», деб яқин вақтларгача тўхтовсиз жар солиб келган эдилар.

Пекиннинг Вьетнамга қарши йўл тутганлигига сабаб шуки, Вьетнам империализмга қарши мустақил, изчил йўл ўтказиб келмоқда, бу Шарқи-Жанубий Осиёда тинчликнинг муҳим омилидир. Бу эса жаҳоннинг шу қисмида маочиларнинг буюк давлатчилик ниятларини амалга оширишлари йўлида асосий ғов бўлиб қолди.

● **БУДАПЕШТ**

«Мадьяр хирлап» газетаси бундай деб ёзади: Пекиннинг ширин сўзларига шу вақтгача маҳлиё бўлиб келганлар Хитойнинг Вьетнам Социалистик Республикасига қарши ҳаракатларини кўриб кўзлари очилди, чунки Хитой раҳбарларининг экспансияси фақат Вьетнамгагина ёйилиб қолмасдан шу билан бирга бутун Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларига ҳам ёйилмоқда.

Шу район мамлакатлари пойтахтларида, Хитой Вьетнамга нисбатан тутаётган ўзининг позицияси билан Хитой аҳолиси анча кўпроқ бўлган давлатларнинг ички ишларига доимий аралаша бериш учун йўл очмоқда, деган фикрлар айтилмоқда. Вьетнам Социалистик Республикаси билан Хитой ўртасида музокаралар чўзилиб кетганлиги Пекин раҳбарлари ўзларининг гегемонлик мақсадларига эришмоқ учун Хитой миллатига мансуб кишилардан восита тариқасида фойдаланишга уринаётганликларини кўрсатиб турибди.

● **БЕРЛИН**

Пекин раҳбарлари жаҳон халқларини янги уруш гирдобига ташлашга уринмоқдаки, уларнинг бу мақсади энди ҳеч кимда шубҳа туғдирмайдиган бўлиб қолди, деб ёзади ҳафталик «Хоритсон» газетаси. Кейинги вақтларда Хитой Вьетнамга қарши туҳмат кампаниясини авж олдириб юборганлиги ва кенг миқёсда таҳдидлар қилиб ўз қўшнисини чўчитишга уринаётганлиги Пекиннинг гегемонлик кайфиятини жуда тўлиқ очиб берди.

● **ДЕҲЛИ**

Хитой ўзининг жаҳонгирлик мақсадларини Вьетнамга қарши қутуриб пропаганда қилишни авж олдириш ва Америка империализмининг мададига таяниш йўли билан амалга оширишга уринмоқда. Маочиларнинг даъво қилишича, Америка империализми Хитой билан «муштарак стратегия мақсадларига эга», деб ёзади «Пэтриот» газетаси.

Илгариги уруш жароҳатларини ҳали тузатиб олмаган Вьетнам ҳарбий можаро чиқишидан қўрқиб социалистик ривожланиш йўлидан қайтади ва маочилар қўлида итоатли қўғирчоқ бўлиб қолади, деган умид билан Хитой раҳбарлари Вьетнамга қарши ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳинди-Хитойда, Африка қитъасида Пекин миллий озодлик ҳаракатларига ошкора қарши чиқмоқда. Пекиннинг Ҳинди-Хитойдаги, Африка қитъасидаги сиёсати Хитой социалистик идеалларга хиёнат қилиш йўлига тушиб олганлигини, жаҳонга гегемон бўлишга интилиб империалистлар позициясига ўтиб олганлигини яққол кўрсатиб турибди.

● **ХЕЛЬСИНКИ**

«Кансан уутисет» газетаси бундай деб ёзади: Хитой Вьетнамнинг ривожланишига ва мустаҳкамланишига халақит бермоқда, чунки Вьетнамнинг сиёсати бутун Шарқи-Жанубий Осиёда Хитой ҳукмронлигини ўрнатишга тўсқин бўлиб турибди. Вьетнам бирлашган суверен давлат бўлиб яшаётганлиги, унинг мустақил ташқи сиёсати бутун Осиё қитъасига таъсир ўтказаётганлиги Хитойга хуш келмай қолди. Бироқ Хитой раҳбарлари Вьетнамнинг ички ишларига сурбетлик билан аралашишга ва эркесевар Вьетнам халқига тазйиқ ўтказишга ҳар қанча урингсалар ҳам уларнинг бу уринишлари барбод бўлмоқда ва кескин зарбага учрамоқда.

(ТАСС).

М. КАДДАФИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Ливия Халқ Социалистик Араб Жамоҳирияси умумхалқ конгрессининг бош секретари Муамар Каддафи Венгрия телевидениесининг мухбири билан қилган суҳбатида Ливия Жамоҳирияси социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан дўстона алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқда, деди.

У яқинда бир қанча социалистик мамлакатларга қилган сафарига тўхталиб, сафарининг мақсади империализм ва реакцияга қарши курашаётган халқлар билан бирдамликни яна бир карра намойиш қилишдан иборат эди, деди.

Бизнинг умумий мақсадимиз, деди Каддафи прогрессив ҳаракатларни қўллаб-қувватлашдан, Исроил агрессиясига қарши курашаётган фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини амалга ошириш учун, шунингдек Зимбабве, Намибия ва Жанубий Африка халқларининг одилона кураши муваффақиятга эришувини таъминлаш учун куч-ғайратларини зўрайтиришдан иборатдир.

М. Каддафи Ливия Жамоҳирияси билан социалистик мамлакатларнинг ҳозирги муносабатларига юксак баҳо бериб, жумладан Совет Иттифоқи миллий озодлик ҳаракатларига ҳар томонлама ёрдам бериб, империализм ва реакциянинг тўхтамаётган кирдикорлари олдида прогрессив кучларнинг позицияларини мустаҳкамлашга ҳамда уларнинг мудофаа қобилиятлари ўсишига ёрдам бермоқда, деди.

Тошкентдаги Ўзбекистон Санъат музейи заллари ҳамиша гавжум. Республикамиз, совет ва чет эл тасвирий санъати, графикаси ва ҳайкалтарошлиги асарлари намойиш қилинаётган бу муҳташам санъат қасрига ҳар куни ўлкамизнинг турли бурчакларидан, қардош юртлардан, шунингдек чет эллардан кўплаб кишилар келиб туради.

Суратда: музей залларида.

И. Глауберзон фотоси.

СПОРТ

КУРАШ

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Илгари хабар қилинганидек, Афғонистон Демократик Республикасининг эркин кураш бўйича миллий терма командаси республикамизда меҳмон бўлиб турибди. Афғонистонлик курашчилар Термизда Ўзбекистон командаси билан дастлабки учрашув ўтказдилар. Барча вазнлардаги беллашувлар ғоят қизғин ўтди.

Ўзбекистонлик спортчилар 8:2 ҳисобида ғалаба қозондилар.

ШАШКА

ҒОЛИБ АНИҚЛАНДИ

Чирчиқ шаҳрида СССР биринчилиги учун ёшлар ўртасидаги мусобақага якун ясалди.

13 имкониятдан 9 очко тўплаган киевлик шашкачи А. Коган чемпионлик унвонини қўлга киритди. Ғолиб спортчи СССР биринчилиги учун каттэлар ўртасида ўтказиладиган чемпионатга ҳам йўлланма олди. Ленинградлик В. Лэнгин иккинчи, А. Кляцкин (Рига) учинчи ўринни олдилар.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ҚУЙТОШ СУВ УЗАТКИЧИ

Жиззах области чўл районларини ичимлик сув билан тўлиқ таъминлаш мақсадида Қўйтош сув узаткичи қурилмоқда. Мазкур объектни бунёд этиш учун 10 миллион сўм капитал маблағ ажратилган.

Қўйтош сув узаткичида ишлар кун сайин авж олдирилаётир. Зарбдор йилнинг ярмини муваффақиятли якунлаган «Джизакирмонтаж» тресты қурувчилари янги, юксак марраларни кўзлашмоқда. Улар учинчи кварталнинг ўзида планда белгиланганидан кўп — 277 минг сўмлик ҳажмида иш бажариш мажбуриятини олишган.

А. ЖЎРАБОЕВ.

ҲАЙДОВЧИНИНГ МЕҲНАТ КАЛЕНДАРИ

Чустдаги 57-автобаза шофери Одилхон Дўсматов — бир беш йилликда икки беш йиллик нормани бажаришга аҳд қилган азаматлардан. У таниқли ҳайдовчиларнинг бой тажрибаларини кенг қўллаб, зафар устига зафар қучмоқда. Одилхон беш йиллик бошидан бери 70 ойлик ҳажмидаги план топшириқларини муваффақиятли бажарди. Планда белгиланган 72036 тонна ўрнига 107349 тонна халқ хўжалик юкларини ташиб берди.

Яқинда мусобақа пешқадами Одилхон Дўсматовнинг меҳнат календарида 1981 йил тўртинчи квартали бошланди.

М. МУҲСИНОВ.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Фарғона консерва заводи коллективи ҳўл мева ва сабзавот маҳсулотларини қайта ишлашни пухта тайёргарлик билан бошлади. Мавжуд учта консерва пишириш цехидан иккитаси мавсум арафасида тўла реконструкциядан чиқарилди. Бундан ташқари, қанд-шакарларни қозонларнинг ёнига ташиш махсус пневматик транспорт системаси зиммасига юклатилди.

Фидокор ишчилар йил охиригача 51 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқариб, эл дастурхонига тортиқ қилиш учун мусобақани қизитишмоқда.

Т. ҲАМИДОВ.

* * *

Редакция Ш. Келдиев, С. Исмоилов, Т. Аҳмадалиев (Андижон), Ю. Дарвишев, К. Маликов, Т. Сулаймонов, А. Асроров, И. Абдуллаев (Наманган), А. Қўшбоев (Жиззах), Х. Очилов (Бухоро), Б. Мирзаев (Сирдарё), Ғ. Абдуллаев (Фарғона)лардан ҳам саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидан ёзилган хушхабарлар олди.

ХРОНИКА

СССР Министрлар Совети ўртоқ В. П. Хатунцевни СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Совет Иттифоқи Телеграф агентлигининг бош директори қилиб тайинлади.

РАССОМ АСАРЛАРИ ДАВРАСИДА

ПОРТРЕТ ЖОЗИБАСИ

Ўзбекистон тасвирий санъатининг ривожида республика халқ рассоми Раҳим Аҳмедовнинг ҳиссаси катта. Санъаткор қаламига мансуб асарлар эндиликда Иттифоқимизга, қолаверса хорижий мамлакатларга ҳам маълум, машҳур. Раҳим Аҳмедов, айниқса, портрет жанрида катта муваффақиятга эришган рассомдир. Унинг портретлар галереясида ажойиб замондошларимиз — халқ хўжалигининг турли соҳаларида тер тўкаётган қаҳрамонлар, машҳур маданият арбоблари, ветеранлар, оналар, ижодкорнинг ҳамкасб дўстлари бор. Бу асарлар ўзининг жозибаси, ғоят мазмундорлиги, соддалиги ва табиийлиги билан кишига завқ беради.

Раҳим Аҳмедовнинг «Звено бошлиғи А. Тоштемиров», «Чўпон», «Чўпон қиз», «Кекса колхозчи», «Она ўйлари», «А. Умрзоқов» сингари портретлари эллигинчи йилларда яратилган. Бу асарларнинг энг муҳим томони шундаки, уларда ҳақиқий меҳнаткаш сиймоси гавдаланган. Қаҳрамоннинг ўйчан ҳолати, кўз қарашлари, юз ва қўллари бизга ғоят яқин. Раҳим Аҳмедов тасвиридаги меҳнат кишиси биринчи галда илғор, кундан-кун муваффақиятларга эришаётган, янги меҳнат ютуқларини мўлжал қилаётган инсон. Унинг бу хислати, инсоний сифатлари мўйқалам кучи билан мароқли ва самимий ифодаланади.

«Халқ куйчиси», «Туш пайти», «Биринчи маош» асарлари ҳам Раҳим Аҳмедов ижодида алоҳида ўрин тутади. «Биринчи маош» самимий тасвири билан кишига завқ беради. Рассом ўзи танлаган мавзуни мукаммал ифодалаш учун, қолаверса, аввалги ишларида қўллаган услубларини кучайтириш учун зўрма-зўракиликка берилмайди, аксинча, воқелик ҳаётда қандай бўлса, шундайлигича кўрсатишга интилади. Дастлабки икки асар ҳам санъат мухлисида худди шундай таассурот қолдиради.

«Фарғоналик аёл», «Қашқадарёлик аёл», «Қорақалпоғистонлик қиз» портретлари Раҳим Аҳмедов ижодидагина эмас, балки республикамиз тасвирий санъатида алоҳида ажралиб туради. Санъаткор халқ характерини, руҳиятини чуқур ўрганиш жараёнида мазкур областлардаги одамларнинг турмуш тарзи, кийиниши, эстетик диди ва дунёқарашини пухта англаб олди. Муҳими шуки, бу изланишлар ўз навбатида ижодкор дунёқарашини кенгайтирди, тушунчасини бойитди. Халқ психологиясини ўрганишда мислсиз озуқалар берди. «Оналик. Тонг», «Қўшиқ», «Баҳор» картиналарининг бошқа асарлардан фарқи шундаки, бу ишларда рассомнинг ҳаёт диалектикасини теран англаб етгани намоён бўлган. Бу асарлар мана бир неча йилдирки, республикамиз ва бошқа жойларда очилаётган кўргазмаларга файз киритиб келмоқда. Санъаткор ўзи танлаган теманинг энг муҳим, энг ҳал қилувчи нуқталарини топа билганлиги учун ҳам мазкур ишлар бетакрор деб эътироф этилди.

Тасвирий санъат мухлислари орасида «Меҳнатда ҳам солдатдай» портретини билмаган, ундан завқ олмаган, уни ҳамиша эслаб, иложи бўлса қайта-қайта кўриб туришга интилмаган киши кам топилади. Бу асар олтмишинчи йилда яратилди. Совет кишисининг улуғвор қиёфасини, мумтоз характерини ёрқин кўрсатувчи бу картинадан заррача ортиқчалик ёки камчилик топиш қийин. Сиз асарни томоша қиларкансиз, қаҳрамонни ўзингизга ғоят яқин деб биласиз, «уни яхши биламан», деб хулоса чиқарасиз. Рассом ишидан мамнун қайтаётган меҳнаткашни шундай жонли ифодалайдики, гўё тасвирдаги қаҳрамоннинг оёқ товушларини эшитасиз. Худди мана шу картина Раҳим Аҳмедов жаҳон тасвирий санъатининг энг йирик намояндалари маҳоратини пухта, ҳар томонлама мукаммал ўзлаштириб олганлигидан далолат беради. Йиллар оша, асрлар оша маданият хазиналарига кўрк бағишлаб келаётган дурдона асарлар тажрибаси «Меҳнатда ҳам солдатдай»да яхши ўзлаштирилганлигини яққол кўрамиз.

Рассом тасвиридаги замондошларимиз миришкор пахтакор, машҳур ғаллакор, довруғи достон чорвадор, дедик. Раҳим Аҳмедов ўз қаҳрамонининг ички оламини ғоят аниқ штрихларда кўрсатади. Агар сиз унинг механизаторни тасвир этган портретини синчиклаб кўздан кечирсангиз, бунга тўла ишонч ҳосил қиласиз. Бундай асарлар биттагина эмас, албатта.

Раҳим Аҳмедов ҳамкасб дўстларидан бир нечтасининг портретини ишлади. «СССР халқ рассоми Ўрол Тансиқбоев», «Л. Салимжонова», «Э. Калонтаров» асарлари ана шулар жумласидандир. Рассомларнинг ўзлари томонидан қизғин эътироф этилган бу портретларда ҳам хассос ижодкорнинг оригинал изланишларини кўрамиз. Қаҳрамон сиймоси ғоят тиниқ ифодаланади. Унинг боқишларида, ҳаёлчан кайфиятида чуқур маъно бор. Баъзилари бўлажак янги асар устида бош қотираётган бўлса, баъзилари муваффақиятли изланиши самарасидан беҳад хурсанд. «Ўрол Тансиқбоев» портрети миллий маданиятимиз хазинасига муносиб асарлар берган атоқли рассомнинг мангу ўчмас хотирасига қўйилган ҳайкалдек қадрлидир. Қаҳрамоннинг ўтиришида ҳам катта мантиқ бор. Бу қарийб эллик йилги ижодий меҳнати самараларини ўйлаётган, хомчўт қилаётган, энг муҳими, яратган ҳар бир асари изсиз қолмай, аксинча, кишиларга завқ беришга, уларнинг маънавий маданиятини бойитишга хизмат қилаётганлигидан чексиз хурсанд бўлиб турган инсоннинг азиз сиймосидир.

Партия ва ҳукуматимиз Ватан, она-юрт бойлигига бойлик қўшаётган фидокор меҳнаткашлар меҳнатини ҳамиша қадрлаб, эъзозлайди. Ана шундай эъзозга, ҳурматга сазовор бўлганларнинг кўпи Раҳим Аҳмедов тасвиридадир. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган кишилар, СССР Олий Советига депутат қилиб сайланганлар, қўша-қўша орденлар кавалерлари сиймосини бекаму-кўст ифодалаётган рассом ҳамиша изланишда. У ўз қаҳрамонларини қизғин меҳнат жараёнларидан топмоқда. Шубҳасиз, ҳаёт билан бундай яқинлик Раҳим Аҳмедов ижодий муваффақиятининг бош омилидир. Рассом айни кунларда ажойиб замондошларимиз портретлари устида иш олиб бормоқда.

Рассомнинг яқинда муваффақиятли намойиш қилинган шахсий кўргазмаси республикамиз маданиятида муҳим воқеа бўлди. Кўргазмада бўлган кишилар Раҳим Аҳмедов ижоди билан обдон танишдилар. Унинг маҳоратига, изланишларига яна бир бор таҳсин ўқишди. Санъаткор худди шу кунлари ҳамкасб дўстлари билан қилган суҳбатида гапириб, замондошимни куйлаш асосий мақсадимдир, деди. Бу ният ҳар қанча олқишга муносибдир. Давримизнинг ажойиб кишилари сиймосини ёрқин бўёқларда тасвир этаётган Раҳим Аҳмедовга янги ижодий ютуқлар тилаймиз.

А. ЭГАМБЕРДИЕВ, санъатшунос.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

17 — 23 ИЮЛЬ

17 ИЮЛЬ

ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — Е. Шварц. «Золушка». 11.40 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс лауреатларининг концерти. 15.15 — Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.05 — С. Нерис поэзияси. 16.35 — Онамларнинг мактаби. 17.05 — Халқ куйларидан концерт. 17.30 — Олға болакайлар. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Киножурнал. 18.50 — Учинчи йил — зарбдор йил. «КПСС Марказий Комитети июль (1978 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 19.40 — Оренбург Давлат рус халқ хорининг концерти. 20.10 — Ҳаёт бизни имтиҳон қилмоқда (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Владимир Маяковский. «Ижод саҳифалари». 22.50 — И. Архипова концерти. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси. 18.00 — Болалар учун телевизион фильм. 18.15 — Ўйлаб топ. 18.45 — Биз — энергетиклармиз. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Санъат усталари. СССР халқ артисти С. Қобулова. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Санъат усталари. СССР халқ артисти С. Қобулова (давоми). 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 22.15 — Бадиий фильм. 23.30 — Волейбол бўйича СССР кубоги учун. «Меҳнат» спорт базасидан репортаж (ёзиб олинган).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Бадиий фильм. 20.25 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 20.55 — Тошкент янгиликлари. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.35 — «Ишунада ёз».

18 ИЮЛЬ

СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — Цирк болаларга. 10.35 — Телефильм. 11.35 — Ҳайвонот оламида. 14.45 — Кинопрограмма. 15.50 — Фильм-концерт. 16.10 — «Ёшлар адреслари». 16.55 — Телевизион бадиий фильм. 18.00 — Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.00 — Совет телевидениесида Буюк Британия ҳафталиги. 19.30 — «Вильям Шекспир» (телевизион бадиий фильм. 1-2 сериялари). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол бўйича СССР кубоги учун ярим финал. «Шахтёр» — «Локомотив». 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Бадиий фильм. 12.05 — Мультфильм. 12.15 — Бадиий фильм. 17.50 — Кўрсатувлар программаси. 17.55 — ВЛКСМ 60 йиллигига. 18.25 — Фильм-балет. 18.40 — Жанговар постда. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Кино ҳақида суҳбатлашамиз. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 22.15 — Бадиий фильм. 23.30 — Чим устида хоккей бўйича СССР чемпионати. «Политехник» (Тошкент). — «Ҳосилот» (Душанба). 24.00 — Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Бадиий фильм. 20.20 — Ҳужжатли фильмлар. 20.50 — Тошкент янгиликлари. 21.10 — Абитуриентлар учун. Физика. 22.10 — Фильм-концерт.

19 ИЮЛЬ

ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.20 — Телевизион ҳужжатли фильм. 11.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.20 — А. Скрябин. Симфоник поэма. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.30 — Бизнинг бўш вақтимиз. 17.00 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 17.30 — Фан оламида. 18.00 — «Горнчилар, қаердасиз?» 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Балет артистларининг концерти. 19.00 — Телеочерк. 19.30 — «Вильям Шекспир» (3-4 сериялар). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. «Динамо» (Киев) — «Торпедо». 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 Мультфильмлар. 11.30 — «Касб ҳақида ҳикоялар». Метросозлар. 12.00 — Тренер (бадиий фильм). 17.55 — Кўрсатувлар программаси. 18.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.30 — РСДРП II съездининг 75 йиллигига. 18.45 — «Бола бошидан». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Телевизион ҳужжатли фильм. 19.50 — Нафосат оламида. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Опера театрида премьера». 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 22.20 — Даурия (бадиий фильм. 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Қариялар» (фильм-спектакль, 1-қисм). 20.05 — Тошкент янгиликлари. 20.25 — «Ҳар кунги жасорат», «Сут» (ҳужжатли фильмлар). 20.55 — Абитуриентлар учун. Физика.

20 ИЮЛЬ

ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — Ёшлар адреслари. 10.40 — Телевизион бадиий фильм. 11.45 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.15 — Симфония. 14.40 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.50 — «Китоб сенинг ҳаётингда». 16.35 — Телевизион очерк. 17.05 — Бадиий фильм. 18.10 — РСДРП II съездининг 75 йиллигига. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Концерт. 19.05 — Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.05 — Халқаро олимпия «Спортлото»си. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Н. Г. Чернишевский туғилган куннинг 150 йиллигига. 22.40 — Концерт. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — ВЛКСМ 60 йиллигига. 18.30 — «Ҳаёт каби тирик». 19.00 — «Туямўйинг гидроузели — зарбдор қурилиш». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Телевизион ҳужжатли фильм. 19.45 — Ёзувчилар ёзувчилар ҳақида. Н. Сафаров. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Қўшиқ ва рақс. 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 22.15 — Бадиий фильм. 23.40 — Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Қариялар (фильм-спектакль). 20.15 — Тошкент янгиликлари. 20.35 — Телефильм. 21.05 — Реклама. 21.20 — Фильм-концерт.

21 ИЮЛЬ

ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — «Китоб сенинг ҳаётингда». 10.40 — Телевизион бадиий фильм. 11.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.20 — Фильм-концерт. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 — Шахмат мактаби. 16.30 — «Москва ва москваликлар». 17.00 — Машҳур поляк педагоги Януш Корчак туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган кўрсатув. 17.30 — Халқ оҳанглари. 17.45 — «Бир киши ҳамма учун — ҳамма бир киши учун». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Англияда спорт. 19.15 — «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 19.35 — «Вильям Шекспир» (5-6 сериялари). 21.30 — «Вақт». 22.00 — В. В. Маяковский туғилган куннинг 85 йиллигига бағишланган кеча. 23.50 — Концерт. 00.20 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Болалар учун концерт. 11.20 — Бадиий фильм. 12.35 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.05 — Телевизион ҳужжатли фильм. 17.55 — Мультфильмлар. 18.15 — «Ёш куч». 18.45 — Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи заллари бўйлаб. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ким айбдор». 19.50 — «Зулмат ичра нур». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 22.15 — Бадиий фильм. 23.45 — Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — А. П. Чехов. Телевизион спектакль. 20.15 — Тошкент янгиликлари. 20.35 — Телевизион ҳужжатли фильм. 21.20 — Абитуриентлар учун. Физика.

22 ИЮЛЬ

ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.20 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.50 — Музикали программа. 11.20 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.50 — Телевизион бадиий фильм. 12.55 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 13.25 — «Сиз бунга қодирсиз». 14.20 — Ҳайвонот оламида. 15.20 — Спортлото тиражи. 15.30 — «Здоровье». 16.15 — 1978 йил қўшиқлари. 16.45 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 17.45 — Музикали абонемент. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Мультфильм. 19.00 — «Цирк! Цирк! Цирк!» 19.45 — «Чернишевский» (ҳужжатли фильм). 20.05 — Поляк халқининг миллий байрами — Польша қайта ташкил топган кунга бағишланган Польша Халқ Республикаси телевидениесининг программаси. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Эстрада программаси. 23.00 — Спорт программаси. 00.15 Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 Янгиликлар. 10.10 — «Ҳайвон ўргатувчи». 11.30 — Концерт. 12.20 — Уйғун. «Парвона». 14.10 — Кинокўзгудаги ҳаёт. 14.50 — Ўзбекистон спорти. 17.35 — Телевизион ҳужжатли фильм. 18.15 — Ёзувчилар — болаларга. 18.45 — Поляк халқининг миллий байрами. 19.00 — Футбол: «Пахтакор» — «Қайрат». 20.45 — «Ахборот». 21.05 — «Қалбда баҳор». 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — Ота-оналар учун болалар концерти. 22.50 — Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

23 ИЮЛЬ

ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Зарядкага сарфланинг. 9.55 — Халқ оҳанглари. 10.05 — Будильник. 10.35 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.35 — Бадиий фильм. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Театр спектакли. 16.45 — Халқаро панорама. 17.15 — Бугун — савдо ходимлари куни. 17.30 — Хатларингиз асосида. 18.10 — Қадимий инглиз анъаналари ҳақида. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильмлар программаси. 19.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.15 — «Бола — бола-да». 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фестиваллар, конкурслар, концертлар. 23.00 — «Дружба» кубоги. 23.20 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Болалар учун фильм. 11.00 — Концерт. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Пойтахтимиз меҳмонлари. 15.15 — Бепоён ватаним менинг. 15.30 — Реклама. 17.35 — «Юлдузча». 18.05 — Эртага — премьера. 18.35 — Бугун — савдо ходимлари куни. 18.45 — Телетомошабинларнинг саволларига халқаро шарҳловчилар жавоб берадилар. 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Н. Г. Чернишевский туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланади. 21.30 — Москва. «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 22.15 — Телевизион спектакль.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Реклама ва эълонлар

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Шум бола (13.30, 16, 18.30).

Жандарм уйланади — «ЧАЙКА» (11.30, 13, 16, 17.30, 19, 20.30), «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.45, 19.30, 21.00), «НУКУС» (тоқ соатларда).

Тақдир тухфаси — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

Сенними, шошмай тур! (12, 14, 16.00), Тақдир тухфаси (18, 20. 21.30); — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ».

●

Ўрта Осиё регионал гидрометеорология илмий-тадқиқот институти (САРНИГМИ) вакант вазифаларга БЎЛИМЛАР БЎЙИЧА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кичик илмий ходимлар: гидрологик тадқиқотлар, метеоэлементлар анализи ва прогнозлашнинг сонлар методлари, гляциология.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефон: 33-20-67.

●

СССР ГОССТАНДАРТИ МЕТРОЛОГИЯ ВА МАҲСУЛОТ СИФАТИНИ СТАНДАРТЛАШ СОҲАСИДАГИ РАҲБАР ВА ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ БУТУНИТТИФОҚ ИНСТИТУТИ (ВИСМ). вакант вазифага

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

метрология кафедрасининг (Тошкент факультети) катта ўқитувчиси: машинасозликда маҳсулот сифатини бошқариш.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700100, Тошкент шаҳри — 100, Новополторацкий кўчаси, 6-уй.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг БИООРГАНИК ХИМИЯ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар (фан кандидатлари): табиий ва физиологик актив моддалар химияси, органик химия;

кичик илмий ходимлар: органик химия, табиий ва физиологик актив моддалар химияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Куйбишев кўчаси, 16-уй.

●

Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлиги

ТОШКЕНТ ЮРИДИК ТЕХНИКУМИ 1978-79 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКУМГА 10-11 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 2 йил.

Техникум социал-таъминот органларида ишлаш учун ҳуқуқшунослик ва социал-таъминот системасида ҳисоб ихтисоси бўйича юристлар тайёрлайди.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИ.

Ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: 286-формадаги медицина справкаси, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (кадрлар бўлими тасдиқлаган), 4 та фотосурат (3х4 см.).

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

ҲУЖЖАТЛАР — 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

5-21 август кунлари рус тили ва адабиёти (иншо) ва СССР тарихидан кириш имтиҳонлари қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 47-уй (2, 13, 29, 70-автобуслар, 4, 9, 19-трамвайларнинг «Волгоградская кўчаси» бекати).

Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениеси ва СССР музика фондининг Ўзбекистон бўлими СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, профессор, музикашунос

Ашот Иванович ПЕТРОСЯНцнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Моҳир қўллар. 10.20 — Ота-оналар, сизлар учун. 10.50 — «Тонгги почта». 11.20 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.30 — Болалар учун. 12.55 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 13.10 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 2-кўрсатув. 13.40 — «Здоровье». 14.25 — Музикали абонемент. 15.15 — Сибирь ва Узоқ Шарқ ҳақида кинопрограмма. 16.15 — Эртага металлурглар куни. 16.30 — Фильм-концерт. 16.55 — Ҳайвонот оламида. 18.10 — Мультфильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.15 — Б. Горбатов. «Даша» (телевизион спектакль). 20.30 — «Оддий космос» (телевизион ҳужжатли фильм премьераси). 1-фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Динамо» (Москва). 23.45 — Эстрада программаси. 00.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телевизион миниатюралар театри. 10.50 — Музика истиқболи эгалари. 11.35 — Шеърият мухлисларига. 11.55 — Ўзбекистон спорти. Мактаб ўқувчиларининг XV Бутуниттифоқ спартакиадаси олдидан. 12.25 — Онамларнинг мактаби. 12.55 — Ёш кинохаваскорлар клуби. 13.55 — «Мен сизни севардим» (бадиий фильм). 17.35 — Болалар учун концерт. 17.55 — Болалар учун фильм. «Кўзойнак таққан бола». 18.45 — «Ёшлик» 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Телевизион театр. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Хизмат кўрсатган давлат «Ялла» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ноз-неъмат бунёдкори. 22.15 — «Манба» (бадиий фильм, 1-серия). 23.30 — Кўрсатувлар программаси.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.10 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек авторларининг лирик қўшиқлари. 9.30 — Халқ талантларининг концерти. 10.15 — «Дугоналар». 11.30 — «Гўзал» ансамблининг солисти Г. Отабоева куйлайди. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Чорвадорларнинг зарбдор вахтаси. 13.30 — Дам олиш соатида. 14.00 — Тўрткўл пахтакорлари юқори ҳосил учун курашда. 15.40 — Ўнинчи беш йиллик йилномаси. 16.10 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 17.30 — Уйғур куйлари. 18.15 — Идеология ва ҳаёт. 18.30 — Езги туристик маршрутлар бўйлаб (спорт эшиттириши). 18.50 — «Ёшлик» радиостанциясининг «Мангуликка муқаддима» программаси. 20.25 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 21.00 — «Қишлоқ оқшомлари». Музикали программа. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Арарат» (Ереван) — «Пахтакор». Ереваидан олиб эшиттирилади. 23.15 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-43, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-82; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02526. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 161.